Teismo praktikos rinkinys

GENERALINĖS ADVOKATĖS
VERICA TRSTENJAK IŠVADA,
pateikta 2011 m. birželio 29 d.[1]

Byla C-162/10

Phonographic Performance (Ireland) Ltd
prieš
Airiją ir kt.

(High Court (Commercial Division) (Airija) pateiktas prašymaspriimti prejudicinį sprendimą)

„Autorių teisės ir gretutinės teisės — Direktyvos 92/100/EEB ir 2006/115/EB — Atlikėjų ir fonogramų gamintojų teisės — 8 straipsnio 2 dalis — Viešas paskelbimas — Radijo ir televizijos programose naudojamų fonogramų netiesioginis paskelbimas viešbučio kambariuose — Viešas paskelbimas suteikiant galimybę naudotis muzikos grotuvais ir fonogramomis viešbučio kambariuose — Naudotojas — Teisingas atlyginimas — 10 straipsnio 1 dalies a punktas — Teisių ribojimas — Asmeninis naudojimas“

Turinys

I – Įvadas 3

II – Taikytina teisė 4

A – Tarptautinės teisės aktai 4

1. Romos konvencija 4

2. WPPT sutartis 5

B – Sąjungos teisė 6

1. Direktyva 92/100 6

2. Direktyva 2006/115 8

3. Direktyva 2001/29 9

C – Nacionalinė teisė 11

1 — Originalo kalba: vokiečių; proceso kalba: anglų.

III – Faktinės aplinkybės 12

IV – Procesas nacionaliniame teisme ir prejudiciniai klausimai 12

V – Procesas Teisingumo Teisme 13

VI – Pirminės pastabos 13

VII – Dėl pirmojo ir antrojo prejudicinių klausimų 13

A – Esminiai bylos šalių argumentai 14

B – Teisinis vertinimas 16

1. Dėl Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalies sąvokos „viešas paskelbimas“ aiškinimo 16

2. Dėl Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalies aiškinimo 18

a) Savarankiškos Sąjungos teisės sąvokos 18

b) Tarptautinės teisės ir Sąjungos teisės kontekstas 18

c) Dėl viešo paskelbimo sąvokos 19

i) Dėl paskelbimo sąvokos 19

ii) Dėl viešumo sąvokos 20

iii) Išvada 22

d) Dėl naudotojo sąvokos 22

e) Dėl pareigos mokėti vieną teisingą atlyginimą 23

i) Dėl žodžių „arba“ ir „vienas“ reikšmės 23

ii) Dėl kito mokėjimo teisingumo 24

iii) Dėl valstybių narių diskrecijos 24

iv) Dėl licencijos mokesčio poveikio 25

v) Išvada 26

3. Išvada 26

VIII – Dėl trečiojo prejudicinio klausimo 26

A – Esminiai bylos šalių argumentai 26

B – Teisinis vertinimas 27

IX – Dėl ketvirtojo prejudicinio klausimo 28

A – Esminiai bylos šalių argumentai 28

B – Teisinis vertinimas 28

1. Dėl paskelbimo sąvokos 28

2. Dėl viešumo sąvokos 29

3. Dėl naudotojo sąvokos 30

4. Išvada 30

X – Dėl penktojo prejudicinio klausimo 30

A – Esminiai bylos šalių argumentai 30

B – Teisinis vertinimas 30

XI – Išvada 31

I – Įvadas

1. Gutenbergui išradus knygų spausdinimą, atsirado rašto kūrinių autorių teisių apsauga, o Edisonui išradus fonografą, ne tik padidėjo ekonominė autorių teisių apsaugos reikšmė, bet ir buvo parengta dirva atlikėjų ir fonogramų gamintojų gretutinių teisių atsiradimui. Fonogramos naudojimas yra susijęs ne tik su autoriaus teisėmis į atgaminamą jo autorinį kūrinį, bet ir su atlikėjų bei fonogramų gamintojų gretutinėmis teisėmis.

2. Šis *High Court of Ireland* (Airijos aukščiausiasis teismas, toliau – prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas) prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su teise gauti teisingą atlyginimą, kaip numatyta 1992 m. lapkričio 19 d. Tarybos direktyvos 92/100/EEB dėl nuomos ir panaudos teisių bei tam tikrų teisių, gretutinių autorių teisėms, intelektinės nuosavybės srityje[2] ir 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/115/EB dėl nuomos ir panaudos teisių bei tam tikrų teisių, gretutinių autorių teisėms, intelektinės nuosavybės srityje (kodifikuota redakcija)[3] 8 straipsnio 2 dalyje, kuris mokamas už fonogramos, išleistos komerciniais tikslais, viešą paskelbimą.

3. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pirmiausia nori sužinoti, ar tokia teisė atsiranda ir tada, kai viešbučio valdytojas svečių kambariuose įrengia televizorius ir (arba) radijo imtuvus, į kuriuos transliuoja atitinkamą signalą. Atsakymas į šį klausimą priklauso nuo to, ar tokiu atveju valdytojas fonogramas, naudojamas per televizijos ir radijo transliacijas, naudoja viešam paskelbimui.

4. Antra, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, ar toks valdytojas fonogramas naudoja viešam paskelbimui ir tokiu atveju, kai kambariuose pastato ne radijo imtuvus ar televizorius, o muzikos grotuvus ir atitinkamas fonogramas.

5. Trečia, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia išsiaiškinti, ar valstybė narė, kuri tokiais atvejais nenumato teisės gauti teisingą atlyginimą, gali remtis direktyvų 92/100 ir 2006/115 10 straipsnio 1 dalies a punkte numatyta išimtimi, pagal kurią valstybės narės gali apriboti teisę gauti teisingą atlyginimą asmeninio naudojimo atveju.

2 — OL L 346, p. 61; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 17 sk., 1 t., p. 120.

3 — OL L 376, p. 28.

6. Šie klausimai glaudžiai susiję su Sprendimu *SGAE prieš Rafael Hoteles*[4]. Tame sprendime Teisingumo Teismas visų pirma konstatavo, kad viešbučio valdytojo atliekamas signalo išplatinimas per viešbučio kambariuose stovinčius televizorius turi būti suprantamas kaip viešas paskelbimas pagal 2001 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2001/29/EB dėl autorių teisių ir gretutinių teisių informacinėje visuomenėje tam tikrų aspektų suderinimo[5] 3 straipsnio 1 dalį, nepaisant signalo transliavimo technikos. Teisingumo Teismas tame sprendime taip pat konstatavo, kad viešbučio kambarių privatus pobūdis ir viešas paskelbimas vienas kitam neprieštarauja. Šiuo atveju ypač kyla klausimas, ar Teismo praktiką apie autorių teisių saugomų kūrinių viešą paskelbimą pagal Direktyvos 2001/29/EEB 3 straipsnio 1 dalį galima būtų taikyti ir viešam paskelbimui, kaip tai suprantama pagal direktyvų 92/100/EEB ir 2006/115/EB 8 straipsnio 2 dalį, susijusią su atlikėjų ir fonogramų gamintojų gretutinėmis teisėmis.

7. Be to, ši byla glaudžiai susijusi su byla *SCF*, C-135/10, kurioje savo išvadą skelbiu tą pačią dieną kaip ir šioje byloje. Byloje *SCF* pirmiausia kyla klausimas, ar odontologas, kuris savo privačiame kabinete padaro girdimas radijo programas, privalo mokėti teisingą atlyginimą pagal direktyvų 92/100 ir 2006/115 8 straipsnio 2 dalį, nes jis netiesiogiai viešai paskelbia radijo programose transliuojamas fonogramas.

II – Taikytina teisė

A – *Tarptautinės teisės aktai*

1. Romos konvencija

8. 1961 m. spalio 26 d. Tarptautinės Romos konvencijos dėl atlikėjų, fonogramų gamintojų ir transliuojančiųjų organizacijų apsaugos (toliau – Romos konvencija)[6] 12 straipsnyje numatyta:

„Jeigu komerciniais tikslais išleista fonograma ar jos kopija naudojama tiesioginiam transliavimui arba bet kokiam kitam viešam skelbimui, naudotojas išmoka vienkartinį teisingą atlyginimą atlikėjams ir (arba) fonogramų gamintojams. Jeigu šalys nesusitaria, atlyginimo paskirstymo sąlygos gali būti nustatomos Sutarties šalių įstatymais.“

9. Romos konvencijos 15 straipsnio 1 dalies a punkte nustatyta:

„1. Bet kuri Sutarties šalis savo įstatymais ir taisyklėmis gali nustatyti šios Konvencijos garantuotos apsaugos išimtis dėl:

a) kūrinio naudojimo asmeniniams poreikiams.“

10. Romos konvencijos 16 straipsnio 1 dalies a punkte nustatyta:

„1. Bet kuri šalis, tampanti šios Konvencijos dalyve, prisiima visus įsipareigojimus ir naudojasi visais Konvencijos suteikiamais privalumais. Tačiau šalis pranešimu Jungtinių Tautų Organizacijų Generaliniam Sekretoriui bet kada gali pareikšti, kad:

a) turėdama galvoje 12 straipsnį, ji:

i) netaikys šio straipsnio sąlygų;

4 — 2006 m. gruodžio 7 d. Sprendimas *SGAE prieš Rafael Hoteles* (C-306/05, Rink. p. I-11519).

5 — OL L 167, p. 10; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 17 sk., 1 t., p. 230.

6 — Paskelbta Vokietijos *Bundesgesetzblatt* 1965 II, p. 1245 (netaikoma lietuvių kalbai).

ii) netaikys šio straipsnio sąlygų tam tikriems naudojimo būdams;

iii) netaikys šio straipsnio fonogramoms, išleistoms ne Sutarties šalies gamintojo;

iv) apribos šiame straipsnyje numatytą fonogramų, kurių gamintojas yra kitos Sutarties šalies pilietis, apsaugą tokiu mastu ir tokiam laikui, kuriems ši šalis apriboja apsaugą, suteikiamą fonogramoms, kurių pirmąjį įrašą padaro šalies, pateikiančios atitinkamą pranešimą, pilietis; tačiau tas faktas, kad Sutarties šalis, kurios pilietis yra fonogramos gamintojas, nesuteikia apsaugos tam pačiam teisių perėmėjui ar perėmėjams kaip ir šalyje, darančioje pranešimą, nelaikomas veiksniu, turinčiu įtakos apsaugos mastui;

<…>“

11. Airijos Respublika yra Romos konvencijos šalis, pateikusi pranešimą dėl 16 straipsnio 1 dalies a punkto ii papunkčio.

12. Europos Sąjunga nėra Romos konvencijos šalis. Konvencijos šalys gali būti tik valstybės.

2. WPPT sutartis

13. 1996 m. rugsėjo 20 d. Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos atlikimų ir fonogramų sutartyje[7] (toliau – WPPT sutartis) nustatytos tarptautinės teisės normos dėl gretutinių teisių, kurios nėra reglamentuojamos Romos konvencijoje.

14. WPPT sutarties 1 straipsnyje nustatyta:

„Ryšys su kitomis konvencijomis

1. Nė viena šios Sutarties nuostata nenukrypsta nuo galiojančių įsipareigojimų, kuriuos pagal Tarptautinę konvenciją dėl atlikėjų, fonogramų gamintojų ir transliuojančiųjų organizacijų apsaugos, priimtą 1961 m. spalio 26 d. Romoje (toliau vadinama Romos konvencija), prisiėmė Susitariančiosios Šalys.

2. Šia Sutartimi suteikiama apsauga nedaro įtakos ir kitaip nepakenkia literatūros ir meno kūrinių autorių teisių apsaugai. Taigi nė viena šios Sutarties nuostata negali būti aiškinama kaip pažeidžianti tokią apsaugą.

3. Ši Sutartis nėra susijusi su jokiomis kitomis sutartimis ir nepažeidžia jokių iš jų kylančių teisių ir įsipareigojimų.“

15. WPPT sutarties 2 straipsnio, kuriame įtvirtinti sąvokų apibrėžimai, f ir g punktuose nustatyta:

„Šioje Sutartyje:

f) „transliacija“ – tai garsų arba vaizdų ir garsų ar jų išraiškos viešas perdavimas bevielio ryšio priemonėmis, įskaitant palydovinį ryšį; užkoduotų signalų perdavimas laikomas transliacija tuo atveju, jeigu transliuojančioji organizacija aprūpina visuomenę specialiais atkodavimo prietaisais arba duoda leidimą juos įsigyti;

7 — Žr. 2000 m. kovo 16 d. Tarybos sprendimą dėl PINO autorių teisių sutarties ir PINO atlikimų ir fonogramų sutarties patvirtinimo Europos bendrijos vardu – PINO autorių teisių sutartis (WCT) – PINO atlikimų ir fonogramų sutartis (WPPT), OL L 89, p. 6; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 11 sk., 33 t., p. 208.

g) atlikimo ar fonogramos „viešas paskelbimas“ – tai bet koks atlikimo garsų ar fonogramoje užfiksuotų garsų arba jų išraiškos viešas perdavimas, išskyrus transliaciją. 15 straipsnyje „viešo paskelbimo“ sąvoka taip pat suprantama kaip fonogramoje įrašytų garsų arba garsų išraiškos padarymas viešai girdimų“.

16. WPPT sutarties II skyriuje reglamentuojamos atlikėjų teisės, o III skyriuje – fonogramų gamintojų teisės. WPPT sutarties IV skyriuje nustatytos bendrosios nuostatos, taikomos atlikėjams ir fonogramų gamintojams. WPPT sutarties IV skyriaus 15 straipsnyje reglamentuojama teisė į atlyginimą už transliavimą ir viešą paskelbimą ir nurodyta:

„1. Atlikėjai ir fonogramų gamintojai turi teisę į vienkartinį teisingą atlyginimą, kai komerciniais tikslais išleistos fonogramos tiesiogiai ar netiesiogiai transliuojamos ar kaip kitaip viešai skelbiamos.

2. Susitariančiosios Šalys savo nacionaliniuose įstatymuose gali nustatyti, kad atlikėjas ar fonogramos gamintojas arba jie abu vienkartinio teisingo atlyginimo turi reikalauti iš naudotojo. Susitariančiosios Šalys gali priimti nacionalinius įstatymus, nustatančius tokio vienkartinio teisingo atlyginimo paskirstymo tarp atlikėjų ir fonogramų gamintojų sąlygas, jeigu atlikėjas ir fonogramos gamintojas tarpusavyje nesusitaria.

3. Kiekviena Susitariančioji Šalis pranešimu, kuris deponuojamas Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos Generaliniam Direktoriui, gali pareikšti, kad ji šio straipsnio 1 dalies nuostatas taikys tik tam tikriems naudojimo būdams arba kitaip apribos šių nuostatų taikymą, arba jų išvis netaikys.

4. Pagal šį straipsnį fonogramos, kurios laidais ar bevielio ryšio priemonėmis tampa viešai prieinamos tokiu būdu, kad visuomenės nariai gali jomis naudotis individualiai pasirinktoje vietoje ir pasirinktu laiku, yra pripažįstamos, kad yra išleistos komerciniais tikslais.“

17. WPPT sutarties 16 straipsnyje „Apribojimai ir išimtys“ nustatyta:

„1. Susitariančiosios Šalys savo nacionaliniuose įstatymuose atlikėjų ir fonogramų gamintojų apsaugai gali numatyti tokius pat apribojimus ir išimtis, kokius savo nacionaliniais įstatymais jos taiko literatūros ir meno kūrinių autorių teisių apsaugai.

2. Šioje Sutartyje numatytų teisių apribojimus ir išimtis Susitariančiosios Šalys nustato tik tam tikrais ypatingais atvejais, kurie neprieštarauja įprastiniam atlikimo ar fonogramos naudojimui ir nepagrįstai nepažeidžia teisėtų atlikėjo ir fonogramos gamintojo interesų.“

18. Tiek Airijos Respublika, tiek Europos Sąjunga yra WPPT sutarties šalys. Nei Airijos Respublika, nei Europos Sąjunga nepateikė pranešimo pagal WPPT sutarties 15 straipsnio 3 dalį.

B – *Sąjungos teisė*[8]

1. Direktyva 92/100

19. Direktyvos 92/100 5, 7–10, 15–17 ir 20 konstatuojamosiose dalyse numatyta:

„kadangi tinkama autorių kūrinių ir gretutinių teisių objektų panaudos ir nuomos teisių bei teisių fiksuoti, atgaminti, platinti bei teisių viešai transliuoti ir viešai paskelbti visuomenei gretutinių teisių objektus apsauga gali būti atitinkamai vertinama kaip ekonominiam bei kultūriniam Bendrijos vystymuisi labai svarbus veiksnys;

<…>

8 — Remiantis ES ir ESV sutartyse vartojamais terminais, „Sąjungos teisės“ sąvoka šioje išvadoje vartojama kaip bendroji sąvoka, apimanti Bendrijos ir Sąjungos teisę. Jei toliau tekste bus svarbios atskiros pirminės teisės nuostatos, bus remiamasi *ratione temporis* galiojančiomis teisės normomis.

kadangi kūrybinė bei meninė autorių ir atlikėjų veikla reikalauja atitinkamų pajamų, kaip pagrindo tolimesnei kūrybinei ir meninei veiklai, o investicijos, kurios visų pirma reikalingos fonogramų ir filmų kūrimui, yra itin didelės ir susijusios su rizika; kadangi tokių pajamų užtikrinimo ir investicijų atsipirkimo galimybė gali būti efektyviai garantuota tik užtikrinant pakankamą atitinkamų teisių turėtojų teisinę apsaugą;

kadangi tokia kūrybine ir menine veikla bei verslininkyste paprastai užsiima savarankiškai dirbantys asmenys; kadangi veikla tokiose srityse turi būti palengvinta suderinus teisinę apsaugą Bendrijoje;

kadangi ši veikla iš esmės yra paslaugos, jų teikimas taip pat turi būti palengvintas įvedus Bendrijoje suderintą teisinę sistemą;

kadangi valstybių narių teisės aktai turėtų būti suderinti taip, kad neprieštarautų tarptautinėms konvencijoms, kuriomis pagrįsta didžioji dalis autorių teises ir gretutines teises reglamentuojančių valstybių narių teisės aktų;

<…>

kadangi būtina nustatyti priemones, užtikrinančias neatšaukiamą teisingą atlyginimą autoriams ir atlikėjams, kuriems turi išlikti galimybė patikėti šios teisės administravimą jiems atstovaujančioms kolektyvinio teisių administravimo organizacijoms;

kadangi teisingas atlyginimas gali būti mokamas visas iš karto arba dalimis bet kuriuo metu arba nuo sutarties pasirašymo;

kadangi nustatant teisingą atlyginimą būtina atsižvelgti į autorių bei atlikėjų indėlio į fonogramos ar filmo kūrimą reikšmingumą;

<…>

kadangi valstybės narės gali užtikrinti ir didesnę teisių, gretutinių autorių teisėms, turėtojų apsaugą, negu reikalaujama šios direktyvos 8 straipsnyje;“

20. Direktyvos 92/100 8 straipsnyje „Transliavimas ir viešas kūrinio paskelbimas“ nustatyta:

„1. Valstybės narės suteikia atlikėjams išimtinę teisę leisti arba uždrausti transliuoti bevielio ryšio priemonėmis ir viešai skelbti jų atlikimus, išskyrus tuos atvejus, kai tokie atlikimai jau yra transliuojamos laidos arba kai jie atgaminami iš fiksacijos.

2. Valstybės narės numato teisę į naudotojo mokamą bendrą teisingą atlyginimą už fonogramos, kuri buvo išleista komerciniais tikslais ar atkurta, naudojimą transliavimui bevielio ryšio priemonėmis arba kitokiam viešam paskelbimui, ir užtikrina tokio atlyginimo paskirstymą atitinkamiems atlikėjams ir fonogramos gamintojams. Jeigu atlikėjai ir fonogramų gamintojai nesusitaria dėl atlyginimo pasidalijimo, valstybės narės gali nustatyti atlyginimo padalijimo sąlygas.

3. Valstybės narės suteikia transliuojančiosioms organizacijoms išimtinę teisę leisti arba uždrausti retransliuoti jų laidas bevielio ryšio priemonėmis bei viešai skelbti savo transliacijas, jeigu tai daroma viešai prieinamose vietose už įėjimo mokestį.“

21. Direktyvos 92/100 10 straipsnyje nustatyta:

„Teisių apribojimai

1. Valstybės narės gali apriboti II skyriuje nurodytas teises į:

a) asmeninį naudojimą;

<…>

2. Nepriklausomai nuo 1 dalies reikalavimų, valstybės narės gali numatyti vienodus apribojimus tiek atlikėjų, fonogramų gamintojų, transliuojančių organizacijų ir pirmųjų filmų fiksacijų gamintojų apsaugai, tiek ir autorių teisių į literatūros bei meno kūrinius apsaugai. Vis dėlto privalomos licencijos gali būti numatytos tik tuo atveju, jeigu jos neprieštarauja Romos konvencijai.

3. 1 dalies a punktas nepažeidžia galiojančių arba būsimų įstatymų dėl atlyginimo už atgaminimą asmeninio naudojimo tikslais.“

2. Direktyva 2006/115

22. Direktyva 2006/115 konsolidavo Direktyvą 92/100. Direktyvos 2006/115 3, 5–7, 12, 13 ir 16 konstatuojamosiose dalyse nustatyta:

„3) Tinkama autorių kūrinių ir gretutinių teisių objektų panaudos ir nuomos teisių bei teisių fiksuoti, platinti bei teisių viešai transliuoti ir viešai paskelbti visuomenei gretutinių teisių objektus apsauga gali būti atitinkamai vertinama kaip ekonominiam bei kultūriniam Bendrijos vystymuisi labai svarbus veiksnys.

<…>

5) Kūrybinė bei meninė autorių ir atlikėjų veikla reikalauja atitinkamų pajamų, kaip pagrindo tolimesnei kūrybinei ir meninei veiklai, o investicijos, kurios visų pirma reikalingos fonogramų ir filmų kūrimui, yra itin didelės ir susijusios su rizika. Tokių pajamų užtikrinimo ir investicijų atsipirkimo galimybė gali būti efektyviai garantuota tik užtikrinant pakankamą atitinkamų teisių turėtojų teisinę apsaugą.

6) Tokia kūrybine, menine bei verslo veikla paprastai užsiima savarankiškai dirbantys asmenys. Tokios veiklos vykdymas turėtų būti palengvintas suderinus teisinę apsaugą Bendrijoje. Tiek, kiek ši veikla iš esmės yra paslaugos, jų teikimas taip pat turėtų būti palengvintas sukūrus suderintus teisinius pagrindus Bendrijoje.

7) Valstybių narių teisės aktai turėtų būti suderinti taip, kad neprieštarautų tarptautinėms konvencijoms, kuriomis pagrįsta didžioji dalis autorių teises ir gretutines teises reglamentuojančių valstybių narių teisės aktų.

<…>

12) Būtina nustatyti priemones, užtikrinančias neatšaukiamą teisingą atlyginimą autoriams ir atlikėjams, kuriems turi išlikti galimybė patikėti šios teisės administravimą jiems atstovaujančioms kolektyvinio teisių administravimo organizacijoms.

13) Teisingas atlyginimas gali būti mokamas visas iš karto arba dalimis bet kuriuo metu arba nuo sutarties pasirašymo. Nustatant jį turėtų būti atsižvelgiama į autorių bei atlikėjų indėlio į fonogramos ar filmo kūrimą reikšmingumą.

<…>

16) Valstybės narės turėtų galėti užtikrinti ir didesnę gretutinių autorių teisėms teisių turėtojų apsaugą nei reikalaujama šios direktyvos nuostatose, susijusiose su teise transliuoti ir teise viešai paskelbti.“

23. Šios direktyvos II skyriuje reguliuojamos gretutinės teisės. Jos 8 straipsnyje, kuriame reglamentuojamas transliavimas ir viešas kūrinio paskelbimas, nustatyta:

„1. Valstybės narės suteikia atlikėjams išimtinę teisę leisti arba uždrausti transliuoti bevielio ryšio priemonėmis ir viešai skelbti jų atliekamus kūrinius, išskyrus tuos atvejus, kai toks atlikimas jau yra transliuojamas atlikimas arba kai jis pagaminamas iš įrašo.

2. Valstybės narės numato teisę į naudotojo mokamą vieningą [vieną] teisingą atlyginimą už fonogramos, kuri buvo išleista komerciniais tikslais ar atkurta, naudojimą transliavimui bevielio ryšio priemonėmis arba kitokiam viešam paskelbimui, ir užtikrina tokio atlyginimo paskirstymą atitinkamiems atlikėjams ir fonogramos gamintojams. Jeigu atlikėjai ir fonogramų gamintojai nesusitaria dėl atlyginimo pasidalijimo, valstybės narės gali nustatyti atlyginimo padalijimo sąlygas.

3. Valstybės narės suteikia transliuojančiosioms organizacijoms išimtinę teisę leisti arba uždrausti retransliuoti jų laidas bevielio ryšio priemonėmis bei viešai skelbti savo transliacijas, jeigu tai daroma viešai prieinamose vietose už įėjimo mokestį.“

24. Šios direktyvos 10 straipsnyje „Teisių apribojimai“ nustatyta:

„1. Valstybės narės gali apriboti šiame skyriuje nurodytas teises šiais atvejais:

a) asmeninio naudojimo;

<…>

2. Nepriklausomai nuo 1 dalies reikalavimų, valstybės narės gali numatyti vienodus apribojimus tiek atlikėjų, fonogramų gamintojų, transliuojančių organizacijų ir pirmųjų filmų įrašų gamintojų apsaugai, tiek ir autorių teisių į literatūros bei meno kūrinius apsaugai. Vis dėlto privalomos licencijos gali būti numatytos tik tuo atveju, jeigu jos neprieštarauja Romos konvencijai.

3. Apribojimai, nurodyti 1 ir 2 dalyse, taikomi tik tam tikrais specialiais atvejais, kurie neprieštarauja įprastiniam objekto naudojimui ir nepagrįstai nepažeidžia teisių turėtojų teisėtų interesų.“

25. Direktyvos 14 straipsnyje „Panaikinimas“ nustatyta:

„Direktyva 92/100/EEB yra panaikinama nepažeidžiant valstybių narių įsipareigojimų, susijusių su direktyvų perkėlimo į nacionalinę teisę terminais, numatytais I priedo B dalyje.

Nuorodos į panaikintą direktyvą laikomos nuorodomis į šią direktyvą ir skaitomos pagal II priede pateiktą atitikmenų lentelę.“

3. Direktyva 2001/29

26. Direktyvos 2001/29 9–12, 15, 23, 24 ir 27 konstatuojamosiose dalyse nustatyta:

„9) Kiekvienas autorių teisių ir gretutinių teisių derinimas turi būti grindžiamas aukšto lygio apsauga, nes tokios teisės yra labai svarbios intelektinei kūrybai. Jų apsauga padeda užtikrinti kūrybingumo palaikymą ir plėtojimą autorių, atlikėjų, prodiuserių, vartotojų, kultūros, pramonės ir apskritai visuomenės labui. Dėl to intelektinė nuosavybė yra pripažinta sudedamąja nuosavybės dalimi.

10) Kad autoriai ar atlikėjai galėtų tęsti savo kūrybinį ir meninį darbą, už savo darbo naudojimą jie turi gauti teisingą atlyginimą; jį turi gauti ir prodiuseriai, kad galėtų finansuoti šį darbą. Investicijos, kurių reikia tokiems produktams, kaip fonogramos, filmai ar daugialypės terpės

kūriniai sukurti ir užsakomosioms paslaugoms (*on demand*) tiekti, yra didelės. Tinkama teisinė intelektinės nuosavybės teisių apsauga yra būtina, kad būtų galima garantuoti galimybes gauti tokį atlyginimą ir patenkinamą investicijų grąžą.

11) Griežta, veiksminga autorių teisių ir gretutinių teisių apsaugos sistema yra vienas iš pagrindinių būdų užtikrinti, kad Europos kultūra gautų būtinų lėšų kūrybai ir gamybai, o meno kūrėjai ir atlikėjai išlaikytų nepriklausomumą ir orumą.

12) Derama autorių teisių saugomų kūrinių ir gretutinių teisių saugomų objektų apsauga yra svarbi ir kultūros atžvilgiu. Sutarties 151 straipsnis reikalauja, kad Bendrija savo veiksmuose atsižvelgtų į kultūros aspektus.

<…>

15) 1996 m. gruodį Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos (PINO, anglų k. WIPO) iniciatyva surengtoje diplomatinėje konferencijoje buvo priimtos dvi naujos tarptautinės sutartys – PINO autorių teisių sutartis ir PINO atlikimų ir fonogramų sutartis, skirtos atitinkamai autorių teisių apsaugai ir atlikėjų bei fonogramų gamintojų apsaugai. Šios tarptautinės sutartys gerokai modernizuoja tarptautinę autorių teisių ir gretutinių teisių apsaugą, ypač atsižvelgiant į vadinamąjį skaitmeninį sąrašą, ir patobulina kovos su piratavimu priemones pasauliniu mastu. Šia direktyva taip pat siekiama įgyvendinti kai kuriuos naujus tarptautinius įsipareigojimus.

<…>

23) Ši direktyva turėtų dar labiau suderinti autoriaus teisę viešai paskelbti kūrinį. Ši teisė turėtų būti suprantama plačiai, kaip apimanti bet kokį viešą paskelbimą visuomenės nariams, nesantiems toje vietoje, iš kurios skelbiama. Ši teisė turėtų apimti bet kokį kūrinio transliavimą ar retransliavimą laidais ar bevielėmis priemonėmis, įskaitant transliavimą per radiją ar televiziją. Ši teisė neturėtų būti taikoma jokiems kitiems veiksmams.

24) Teisė padaryti viešai prieinamus 3 straipsnio 2 dalyje nurodytus objektus turėtų būti suprantama kaip apimanti visus tokių objektų padarymo viešai prieinamų veiksmus visuomenės nariams, nesantiems toje vietoje, kurioje tas viešo prieinamumo veiksmas atsiranda, ir neapimanti jokių kitų veiksmų.

<…>

27) Vien tik fizinių priemonių teikimas viešam paskelbimui savaime nereiškia viešo paskelbimo pagal šią direktyvą.“

27. Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta:

„1. Valstybės narės nustato autoriams išimtinę teisę leisti arba uždrausti bet kokį savo kūrinių viešą skelbimą laidais ar bevielėmis ryšio priemonėmis, įskaitant savo kūrinių padarymą viešai prieinamais tokiu būdu, kad visuomenės nariai galėtų juos pasiekti individualiai pasirinktoje vietoje ir pasirinktu laiku.

2. Valstybės narės nustato išimtinę teisę leisti arba uždrausti padaryti viešai prieinamus laidais ar bevielėmis ryšio priemonėmis tokiu būdu, kad visuomenės nariai galėtų juos pasiekti individualiai pasirinktoje vietoje ir pasirinktu laiku:

a) atlikėjams – savo atlikimo įrašus;

b) fonogramų gamintojams – savo fonogramas;

<…>

d) transliuojančiosioms organizacijoms – savo transliacijų įrašus, nepaisant to, ar tos transliacijos perduotos laidais, ar eteriu, įskaitant kabelinį ar palydovinį perdavimą.“

C – *Nacionalinė teisė*

28. Reikšmingos nacionalinės teisės nuostatos įtvirtintos *Copyright and Related Rights Act 2000-2007* (toliau – 2000 m. įstatymas).

29. Antroji 2000 m. įstatymo dalis vadinasi „Autorių teisės“.

30. 2000 m. įstatymo 17 straipsnio 2 dalies b punkte numatyta, kad autorių teisės taikomos fonogramoms. 21 straipsnio a punkte ir 23 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad garso įrašo gamintojas yra autorius ir todėl jis yra pirmasis autorių teisių į tokį garso įrašą turėtojas.

31. 2000 m. įstatymo ketvirtas skyrius vadinasi „Autorių teisių turėtojo teisės“.

32. Pagal šiame skyriuje esantį 37 straipsnio 1 dalies b punktą autorių teisių turėtojui (įskaitant garso įrašo gamintoją) suteikiama išimtinė teisė „meno kūrinį padaryti viešai prieinamą“. Taigi pagal Airijos teisę fonogramos gamintojas turi platesnę teisę nei pagal atitinkamas direktyvas 92/100 ir 2006/115.

33. Pagal 37 straipsnio 2 dalį asmuo, kuris be autorių teisių turėtojo leidimo atlieka ar leidžia kitam atlikti bet kurį iš autorių teisių ribojamų veiksmų, pažeidžia autorines teises į kūrinį.

34. Tačiau 2000 m. įstatymo 38 straipsnyje numatyta, kad gali būti išduotos licencijos dėl teisės viešai leisti garso įrašą ir jį įtraukti į radijo laidą ar kabelinės programos paslaugą. Asmuo turi teisę tai daryti, jei sutinka sumokėti teisingą atlyginimą už tokį viešą leidimą arba įtraukimą į radijo laidą ar kabelinės programos paslaugą ir įvykdo kitus 2000 m. įstatymo 38 straipsnyje numatytus reikalavimus.

35. 2000 m. įstatymo 6 skyriuje nustatyta, kokie veiksmai su autorių teisių saugomais kūriniais leidžiami.

36. Šiame skyriuje esančiame 97 straipsnyje numatyta:

„1. Laikantis šio straipsnio 2 dalies nuostatų, autoriaus teisės į garso įrašą, radijo laidą ar kabelinę programą nepažeidžiamos veiksmais, dėl kurių garso įrašas, radijo laida ar kabelinė programa išgirstama ar pamatoma, jeigu išgirstama ar pamatoma:

a) patalpose, kur suteikiamos nakvynės paslaugos viešbučių klientams ar specialiose įstaigose apgyvendintiems asmenims;

b) teikiant patogumus tik ar daugiausia viešbučių klientams ar specialiose įstaigose apgyvendintiems asmenims.

2. 1 dalis netaikoma joje nurodytoms patalpoms, jeigu reikalaujama mokėti atskirą mokestį norint patekti į patalpas, kur gali būti išgirstas ar pamatytas garso įrašas, radijo laida ar kabelinė programa.“

37. 2000 m. įstatymo trečia dalis susijusi su atlikėjų teisėmis. Šioje dalyje esančiame 2000 m. įstatymo 246 straipsnyje numatyta į 97 straipsnį panaši nuostata dėl atlikėjų teisių.

38. Literatūros, dailės, teatro ar muzikos kūrinių autorių pagal Direktyvą 2001/29 atžvilgiu nėra į 97 straipsnį ir 246 straipsnį panašios išimtinės nuostatos.

III – Faktinės aplinkybės

39. Ieškovė pagrindinėje byloje yra atlygio surinkimo organizacija. Jos nariai yra fonogramų gamintojai, kuriems priklauso fonogramų gretutinės teisės. Savo narių įgaliojimu ieškovė gina jų teises, atsirandančias viešai skelbiant jų fonogramas.

40. Atsakovė pagrindinėje byloje yra Airijos Respublika.

41. Ieškovė pagrindinėje byloje mano, kad Airija neteisingai perkėlė direktyvas 92/100 ir 2006/115. 2000 m. įstatymo 97 straipsnio 1 dalis nesuderinama su direktyvų 92/100 ir 2006/115 8 straipsnio 2 dalimi tiek, kiek joje numatyta, kad negalima reikalauti teisingo atlyginimo už fonogramų viešą paskelbimą Airijoje esančių viešbučių ir svečių namų kambariuose per radijo imtuvus, televizorius ar muzikos grotuvus, kaip už teikiamų paslaugų dalį.

42. Ieškovė pagrindinėje byloje pareiškė ieškinį Airijai, kuriame pirmiausia prašė pripažinti, kad priėmusi 2000 m. įstatymo 97 straipsnio 1 dalį Airija pažeidė įsipareigojimą perkelti direktyvų 92/1 00 ir 2006/115 8 straipsnio 2 dalį ir EB 10 straipsnį. Antra, ieškovė prašo atlyginti jos dėl to patirtą žalą.

IV – Procesas nacionaliniame teisme ir prejudiciniai klausimai

43. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas, ar 2000 m. įstatymo 97 straipsnio 1 dalies a punkte ir 246 straipsnyje įtvirtinta pareigos mokėti teisingą atlyginimą išimtis suderinama su direktyvų 92/100 ir 2006/115 8 straipsnio 2 dalimi, kiek pagal ją pareiga mokėti teisingą atlyginimą netaikoma garso įrašų, radijo laidų ar kabelinių programų paskelbimui viešbučių ar svečių namų kambariuose. Tokiomis aplinkybėmis prašymą priimti prejudicinius sprendimus pateikęs teismas pateikia Teisingumo Teismui tokius prejudicinius klausimus:

„1. Ar viešbučio valdytojas, kuris klientų kambariuose pastato televizorius ir (arba) radijo imtuvus, į kuriuos siunčia transliavimo signalą, yra „naudotojas“, atliekantis radijo laidoje transliuojamos fonogramos „viešą paskelbimą“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2006/115/EB 8 straipsnio 2 dalį?

2. Jei atsakymas į pirmąjį klausimą būtų teigiamas: ar pagal Direktyvos 2006/115/EB 8 straipsnio 2 dalį valstybės narės privalo, be teisingo atlyginimo, kurį moka fonogramą naudojantis transliuotojas, dar suteikti ir teisę į teisingą atlyginimą, kurį turėtų mokėti viešbučio valdytojas?

3. Jei atsakymas į pirmąjį klausimą būtų teigiamas: ar pagal Direktyvos 2006/115/EB 10 straipsnį valstybės narės gali atleisti viešbučių valdytojus nuo pareigos mokėti „vieningą [vieną] teisingą atlyginimą“ dėl to, kad naudojimas yra asmeninis, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2006/115 10 straipsnio 1 dalies a punktą?

4. Ar viešbučio valdytojas, kuris kliento kambaryje suteikia galimybę naudotis aparatu (kitokiu nei televizorius ar radijas) ir fonogramomis fizine ar skaitmenine laikmena, kurios gali būti leidžiamos ar išgirstos per tokį aparatą, yra „naudotojas“, atliekantis fonogramų „viešą paskelbimą“, kaip jis suprantamas pagal Direktyvos 2006/115/EB 8 straipsnio 2 dalį?

5. Jei atsakymas į ketvirtąjį klausimą būtų teigiamas: ar pagal Direktyvos 2006/115/EB 10 straipsnį valstybės narės gali atleisti viešbučių valdytojus nuo pareigos mokėti „vieningą [vieną] teisingą atlyginimą“ dėl to, kad naudojimas yra asmeninis, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2006/115 10 straipsnio 1 dalies a punktą?“

44. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo duomenimis, byla susijusi ne su viešomis viešbučių ir svečių namų patalpomis, o tik su klientų kambariais. Be to, byla nėra susijusi su interaktyviomis ar užsakomosiomis (*on demand*) transliacijomis.

V – Procesas Teisingumo Teisme

45. Nutartis dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą Teisingumo Teismo kanceliarijoje gauta 2010 m. balandžio 7 dieną.

46. Per rašytinę proceso dalį pastabas pateikė ieškovė pagrindinėje byloje, Airijos ir Graikijos vyriausybės bei Komisija.

47. Bendrame teismo posėdyje dėl šios bylos ir bylos *SCF* (C-135/10), įvykusiame 2011 m. balandžio 7 d., dalyvavo ieškovės pagrindinėje byloje, *SCF*, Marco del Corso, Italijos, Airijos, Graikijos ir Prancūzijos vyriausybių bei Komisijos atstovai.

VI – Pirminės pastabos

48. Pagrindinėje byloje ieškovė remiasi teise į žalos atlyginimą, pagrįstą Airijos atsakomybe už Sąjungos teisės pažeidimą. Pagal Teisingumo Teismo praktiką tokia teisė pagal Sąjungos teisės aktus iš esmės egzistuoja, jei pažeista Sąjungos teisės norma siekiama suteikti privatiems asmenims teisių, jos pažeidimas yra pakankamai rimtas ir yra tiesioginis priežastinis ryšys tarp to pažeidimo ir patirtos žalos[9]. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas savo prejudiciniuose klausimuose sąmoningai apsiribojo klausimu, ar Airija pažeidė įsipareigojimą perkelti direktyvų 92/100 ir 2006/115 8 straipsnio 2 dalį. Jei remiantis nuorodomis dėl šių nuostatų išaiškinimo į šį klausimą reikėtų atsakyti teigiamai, norint remtis Sąjungos teisėje numatyta valstybės atsakomybe, reikia patikrinti, ar tenkinamos kitos jos sąlygos.

49. Norėčiau pažymėti, jog toliau, kad būtų paprasčiau, remsiuosi tik Direktyva 2006/115. Vis dėlto klausimas dėl Sąjungos teisės pažeidimo susijęs tiek su Direktyvos 92/100 8 straipsnio 2 dalimi, tiek su Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalimi. Direktyva 2006/115 yra tik Direktyvos 92/100 kodifikuota redakcija, taigi abiejų direktyvų 8 straipsnio 2 dalis sutampa. Todėl toliau remsiuosi tik Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalimi, nes tai, kas bus pasakyta, taikytina ir Direktyvos 92/100 8 straipsnio 2 daliai. Taip pat toliau, kad būtų paprasčiau, kalbėsiu tik apie viešbučio valdytojus, bet teiginiai atitinkamai taikytini ir svečių namų valdytojams.

VII – Dėl pirmojo ir antrojo prejudicinių klausimų

50. Dviem pirmaisiais prejudiciniais klausimais prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia sužinoti, ar Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalį reikia aiškinti taip, kad viešbučio valdytojas, kuris klientų kambariuose pastato televizorius ir (arba) radijo imtuvus, į kuriuos siunčia transliavimo signalą, privalo mokėti teisingą atlyginimą už netiesioginį laidose naudojamų fonogramų paskelbimą.

9 — 1991 m. lapkričio 19 d. Sprendimas *Francovich ir kt.* (C-6/90 ir C-9/90, Rink. p. I-5357, 35 punktas), 1996 m. kovo 5 d. Sprendimas *Brasserie du pêcheur ir Factortame* (C-46/93 ir C-48/93, Rink. p. I-1029, 31 punktas) ir 2010 m. gruodžio 9 d. Sprendimas *Combinatie Spijker Infrabouw prieš De Jonge Konstruktie ir kt.* (C-568/08, Rink. p. I-12655, 87 punktas).

51. Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad teisingas atlyginimas mokamas už fonogramos, kuri buvo išleista komerciniais tikslais ar atkurta, naudojimą transliavimui bevielio ryšio priemonėmis arba kitokiam viešam paskelbimui. Kad būtų paprasčiau, toliau kalbėsiu tik apie atvejus, kai fonograma išleidžiama siekiant komercinių tikslų, tačiau teiginiai atitinkamai taikytini ir atkuriant tokią fonogramą.

52. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas dar siekia sužinoti, ar tokiu atveju, kaip antai nagrinėjamas, viešbučio valdytojas atlieka „viešą paskelbimą“, kaip jis suprantamas pagal minėtą nuostatą, ir ar jis yra „naudotojas“ pagal šią nuostatą. Šis teismas taip pat siekia sužinoti, ar tokia pareiga išlieka ir tada, kai televizijos ar radijo transliuotojas jau sumokėjo teisingą atlyginimą už tai, kad naudoja fonogramas savo laidose.

A – *Esminiai bylos šalių argumentai*

53. *Ieškovės pagrindinėje byloje* ir *Prancūzijos vyriausybės* nuomone, Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalį reikia aiškinti taip, kad viešbučio valdytojas tokiu atveju, kaip antai nagrinėjamas, privalo mokėti teisingą atlyginimą.

54. Pirma, tai yra viešas paskelbimas, kaip jis suprantamas pagal Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalį. Ši sąvoka yra savarankiška Sąjungos teisės sąvoka, kurią reikia aiškinti taip pat kaip viešo paskelbimo sąvoką Direktyvoje 2001/29. Tai liudija aplinkybė, kad abiejų nuostatų tekstas toks pats. Tai, kad skiriasi autorių teisių ir gretutinių teisių apsaugos lygis, neprieštarauja vienodam sąvokos „viešas paskelbimas“ aiškinimui. Atsižvelgiant į tikslus teisingai atlyginama turėtų būti ne tik autoriams, bet ir atlikėjams bei fonogramų gamintojams, o pastariesiems turėtų būti užtikrinamas teisingas atlyginimas už rizikingas investicijas fonogramų gamybos srityje. Prancūzijos vyriausybė šiuo klausimu nurodo, kad Direktyvos 2001/29 tikslas užkirsti kelią iškraipymui nukrypstančiais teisės aktais taip pat rodo, jog sąvoką „viešas paskelbimas“ reikia aiškinti vienodai. Iškraipymai, atsirandantys dėl to, kad valstybės narės turi galimybę numatyti išimtis ir apribojimus, būtų didesni, jei sąvokos „viešas paskelbimas“ aiškinimas būtų paliktas valstybių narių diskrecijai. Vienodas sąvokos „viešas paskelbimas“ aiškinimas būtinas ir todėl, kad pagal 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/116/EB dėl autorių ir tam tikrų gretutinių teisių apsaugos terminų [10] tai reikšminga autorių teisių ir gretutinių teisių apsaugos terminams. Ieškovė pagrindinėje byloje nurodo, kad apimamos ir netiesioginės transliacijos. Sprendime *SGAE prieš Rafael Hoteles* Teisingumo Teismas panašioje situacijoje nusprendė, kad yra viešas paskelbimas, kaip jis suprantamas pagal Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalį. Pakanka to, kad radijo ar televizijos programa padaroma girdima pastatant radijo imtuvą ar televizorių ir į jį transliuojamas signalas. Nėra svarbu, ar viešbučio klientai faktiškai naudojosi aparatais. Suteikdami prieigą prie radijo ar televizijos programų, viešbučių valdytojai teikė papildomą paslaugą, taigi turėjo ekonominių interesų.

55. Antra, ieškovės pagrindinėje byloje ir Prancūzijos vyriausybės nuomone, pareigai mokėti teisingą atlyginimą neprieštarauja tai, kad pagal Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalį mokėtinas tik vienas atlyginimas. Taigi tai nereiškia, kad viešbučio valdytojas neprivalo mokėti teisingo atlyginimo už viešą paskelbimą, kai atlyginimą jau sumokėjo radijo ar televizijos transliuotojas. Teisingas atlyginimas veikiau mokėtinas už kiekvieną pagal šios direktyvos 8 straipsnio 2 dalį reikšmingą naudojimą, neatsižvelgiant į tai, ar naudojimas tiesioginis, ar netiesioginis. Šioje nuostatoje nurodytas vienas teisingas atlyginimas reiškia tik tai, kad viešbučio valdytojas turi sumokėti tik vieną atlyginimą, kuris paskui turi būti paskirstytas gamintojams ir atlikėjams. Tokiam aiškinimui neprieštarauja ir Teisingumo Teismo sprendimas byloje SENA [11], nes tame sprendime Teisingumo Teismas aptarė tik Sąjungos teisės nuostatas, susijusias su atlyginimo dydžiu.

10 — OL L 372, p. 12.

11 — 2003 m. vasario 6 d. Sprendimas *SENA* (C-245/00, Rink. p. I-1251).

56. *Airijos* ir *Graikijos vyriausybės* mano, jog Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalies nereikia aiškinti taip, kad viešbučio valdytojas tokiu atveju, kaip antai nagrinėjamas, neprivalo mokėti teisingo atlyginimo.

57. Airijos vyriausybės nuomone, pirmiausia reikia remiantis nacionaline teise atsakyti, ar yra viešas paskelbimas.

58. Antra, Airijos ir Graikijos vyriausybių manymu, nėra viešo paskelbimo, kaip jis suprantamas pagal Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalį. Šiame straipsnyje turimas galvoje tik paskelbimas diskotekoje, per koncertą ar bare. Airijos vyriausybė šiuo klausimu nurodo, kad Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalyje esančią sąvoką „viešas paskelbimas“ reikia aiškinti ne taip, kaip Teisingumo Teismas Sprendime *SGAE prieš Rafael Hoteles* išaiškino sąvoką „viešas paskelbimas“ pagal Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalį. Pirmiausia Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalyje numatyta absoliuti autorių teisė. Tačiau fonogramų gamintojams absoliuti teisė numatyta tik dėl padarymo prieinamo pagal Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 2 dalį, o dėl viešo paskelbimo pagal Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalį numatyta tik ekonominė teisė. Be to, šios teisės susijusios su skirtingomis tarptautinės teisės aplinkybėmis. WPPT sutarties 2 straipsnio g punkte įtvirtinta viešo paskelbimo sąvoka yra siauresnė nei PINO autorių teisių sutarties (WCT) 8 straipsnyje vartojama sąvoka. Šiuo klausimu Airijos vyriausybė nurodo, kad pagal WPPT sutarties 2 straipsnio g punktą fonogramos turi būti padaromos girdimos, o taip yra tik tada, kai radijo imtuvas ar televizorius faktiškai įjungtas. Be to, Teisingumo Teismas Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalyje esančios viešojo paskelbimo sąvokos aiškinimą grindė tuo, kad ši sąvoka apima ir teisę padaryti kūrinį viešai prieinamą. Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalyje, priešingai, nenumatyta teisė gauti teisingą atlyginimą už fonogramos „padarymą viešai prieinamos“. Be to, Direktyvos 2001/29 ir Direktyvos 2006/115 konstatuojamosios dalys prieštarauja vienodam viešo paskelbimo sąvokos aiškinimui. Kodifikuojant Direktyvą 92/100, Direktyvoje 2006/115 nepateikta nuoroda į Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalį ir nepaaiškinta, kad apimamas ir netiesioginis paskelbimas. Taip pat reikia atsižvelgti į Romos konvencijoje ir WPPT sutartyje numatytas išimtis. Galiausiai vienodam aiškinimui prieštarauja aplinkybė, kad valstybės narės gali numatyti platesnes teises. Graikijos vyriausybė priduria, kad per platus viešo paskelbimo sąvokos aiškinimas gali turėti nepageidaujamų pasekmių, nes tada centrinės antenos įrengimas gyvenamajame name ir radijo imtuvų ar televizorių nuoma galėtų būti laikomi viešu paskelbimu. Nagrinėjama byla būtent susijusi tik su transliacijos priėmimu, kuris saugomas pagrindinėmis teisėmis. Taip pat reikėtų atsižvelgti ir į turizmo sektoriaus interesus.

59. Trečia, Graikijos ir Airijos vyriausybių nuomone, viešbučio valdytojas tokiu atveju, kaip antai nagrinėjamas, nėra naudotojas, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalį. Airijos vyriausybė pirmiausia nurodo, kad viešbučio valdytojas tik pastato aparatus ir techninę įrangą, skirtą priimti atitinkamus signalus. Jei viešbučio valdytojas šių aparatų neįjungia, jis nėra naudotojas. Taip pat reikia atsižvelgti į tai, kad Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalyje, priešingai nei Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalyje, minimas naudotojas. Graikijos vyriausybės nuomone, naudotojas yra tik radijo ar televizijos transliuotojas, viešbučio valdytojas tik suteikia galimybę priimti transliacijas. Šis priėmimas saugomas pagrindinėmis teisėmis, todėl autorių teisių požiūriu nėra svarbus.

60. Ketvirta, Graikijos ir Airijos vyriausybių nuomone, teisę gauti teisingą atlyginimą reikia atmesti ir todėl, kad pagal Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalį viešbučio valdytojas neprivalo iš naujo mokėti atlyginimo, jei teisingą atlyginimą už naudojimą jau sumokėjo radijo ar televizijos transliuotojas. Airijos vyriausybės nuomone, tai matyti iš žodžių „arba“ ir „vienas“ bei iš atskirų šios direktyvos 8 straipsnio dalių sisteminio ryšio. Toks mokėjimas nebūtų teisingas, nes atlyginimą jau turėjo sumokėti transliuotojas. Graikijos vyriausybės nuomone, radijo ar televizijos transliuotojo sumokėtas atlyginimas apima ir transliacijų priėmimą į viešbučio kambariuose esančius radijo imtuvus ar televizorius. Be to, reikia atsižvelgti į tai, kad kai kuriose valstybėse narėse, pavyzdžiui, Graikijoje, privaloma sumokėti mokestį norint priimti radijo ar televizijos programas. Tokį mokestį moka ir viešbučiai, taigi netiesiogiai per viešbučio kainą jį moka ir klientai.

61. *Komisija* taip pat mano, jog Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalies nereikia aiškinti taip, kad valstybė narė nagrinėjamu atveju privalo mokėti teisingą atlyginimą.

62. Teisingumo Teismo praktika, susijusi su Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalimi, negali būti besąlygiškai taikoma Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 daliai. Veikiau reikia atsižvelgti į šių dviejų nuostatų skirtumus. Autoriui suteikiamas aukščiausias apsaugos lygis ir išimtinė teisė, o fonogramų gamintojui užtikrinama tik menkesnė teisė į teisingą atlyginimą. Be to, šios nuostatos susijusios su skirtingomis tarptautinės teisės aplinkybėmis.

63. Nepaisant šių skirtumų, Komisijos nuomone, nagrinėjamu atveju yra viešas paskelbimas, kaip jis suprantamas pagal Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalį. Pirmiausia ši nuostata apima ir netiesioginį paskelbimą. Be to, iš WPPT sutarties 2 straipsnio g punkto matyti, jog tam, kad būtų paskelbimas pagal WPPT sutarties 15 straipsnio 1 dalį, pakanka, kad fonograma būtų padaroma girdima. Paskelbimas taip pat yra viešas. Paskelbimo viešumas priklauso nuo to, ar vieta, kur leidžiama fonograma, yra privati, ar vieša, ar paskelbimas turi ekonominę vertę ir kokio dydžio yra klausytojų ratas. Remiantis šiais kriterijais, nagrinėjamoje byloje, kaip ir Sprendime *SGAE prieš Rafael Hoteles*, galima padaryti išvadą, kad yra viešas paskelbimas.

64. Vis dėlto Komisija mano, kad nebūtų teisinga, jei šiuo atveju viešbučio valdytojas turėtų mokėti papildomą atlyginimą. Pirma, pagal Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalį valstybės narės turi diskreciją. Tai matyti iš tarptautinės teisės lygmeniu valstybėms narėms suteiktos galimybės numatyti apribojimus ir išimtis. Jos gali ne tik nuspręsti, kada atlyginimas yra teisingas, bet ir tai, ar jo mokėjimas apskritai yra teisingas. Antra, jei tokiu atveju, kaip antai nagrinėjamas, kai transliuotojas jau sumokėjo teisingą atlyginimą, viešbučio valdytojas turėtų mokėti kitą atlyginimą, tai būtų nesuderinama su Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalyje ir Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalyje nustatytu apsaugos lygiu. Tačiau nėra svarbu, ar publika paskelbimu domisi, ar ne.

B – *Teisinis vertinimas*

65. Šie prejudiciniai klausimai yra sąlygoti Teisingumo Teismo sprendimo *SGAE prieš Rafael Hoteles*[12]. Toje byloje Teisingumo Teismas nustatė, kad viešbučio valdytojo atliekamas televizijos signalo išplatinimas per viešbučio kambariuose esančius televizorius reiškia viešą televizijos programoje naudojamų kūrinių paskelbimą, kaip jis suprantamas pagal Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalį. Šioje direktyvos nuostatoje numatyta autoriaus išimtinė teisė leisti arba uždrausti bet kokį savo kūrinių viešą skelbimą. Šiuo atveju šalys ginčijasi pirmiausia dėl to, ar galima Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalyje esančios viešo paskelbimo sąvokos išaiškinimą taikyti tai pačiai sąvokai, įtvirtintai Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalyje. Todėl pirmiausia norėčiau aptarti Sprendimą *SGAE prieš Rafael Hoteles* (1), paskui aptarsiu, kaip reikėtų aiškinti Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalį (2).

1. Dėl Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalies sąvokos „viešas paskelbimas“ aiškinimo

66. Sprendime *SGAE prieš Rafael Hoteles* Teisingumo Teismas pripažino, kad viešbučio atliekamas signalo išplatinimas viešbučio kambariuose gyvenantiems klientams per televizorius, nepaisant gaunamo signalo transliavimo technikos, yra viešas paskelbimas pagal šios direktyvos 3 straipsnio 1 dalį. Šį sprendimą jis motyvavo taip.

12 — Minėtas 4 išnašoje.

67. Pirma, Teisingumo Teismas rėmėsi Direktyvos 2001/29 konstatuojamosiomis dalimis. Teismas pirmiausia nurodė, kad iš 23 konstatuojamosios dalies matyti, jog sąvoką „viešas paskelbimas“ reikia suprasti plačiai [13]. Toliau Teisingumo Teismas nurodė, kad toks aiškinimas yra būtinas, norint pasiekti devintoje ir dešimtoje konstatuojamosiose dalyse nurodytus tikslus, t. y. aukšto lygio autorių apsaugą, ir garantuoti autoriams teisingą atlygį už jų kūrinių panaudojimą [14].

68. Antra, Teisingumo Teismas rėmėsi savo praktika, susijusia su kitais Sąjungos teisės aktais [15].

69. Trečia, Teisingumo Teismas vertino visus galimus padarinius, nes paprastai viešbučio kambariuose klientai greitai keičiasi, todėl labai svarbi ta aplinkybė, kad kūriniai yra prieinami [16].

70. Ketvirta, Teisingumo Teismas nustatė, kad naujas savarankiškas viešas paskelbimas pagal Berno konvencijos 11a straipsnio 1 dalies ii punktą yra tada, kai kartą jau transliuotą programą paskelbia kita nepradinė transliavimo organizacija. Taip kūrinys netiesiogiai per radijo ir televizijos transliaciją yra paskelbiamas kitiems visuomenės nariams [17].

71. Penkta, Teisingumo Teismas, remdamasis PINO aiškinamuoju dokumentu, netiesioginio paskelbimo viešumą apibrėžė atsižvelgdamas į autoriaus duotą leidimą. Teismas nustatė, kad autoriaus leidimas transliuoti kūrinius per radiją apima tik tiesioginius klausytojus, turinčius radijo imtuvus ir galinčius klausytis radijo transliacijų privačiai ar jiems artimoje aplinkoje. Tačiau tuo atveju, kai transliavimu siekiama platesnei auditorijai suteikti pramogų, kurios paprastai būna mokamos, tuomet šiai papildomai visuomenės daliai suteikiama galimybė klausytis kūrinio ar jį žiūrėti. Tada programos paskelbimas per garsiakalbius ar analogiškas priemones yra ne vien paprastas pačios programos priėmimas, bet nepriklausomas veiksmas, kuriuo transliuojamas kūrinys paskelbiamas kitiems visuomenės nariams [18].

72. Šešta, Teisingumo Teismas nustatė, kad viešbučio klientai laikytini kitais visuomenės nariais. Viešbutis yra įstaiga, kuri, labai gerai žinodama savo elgesio pasekmes, suteikia savo klientams priėjimą prie saugomų kūrinių [19].

73. Septinta, Teisingumo Teismas nurodė, jog norint kūrinį paskelbti viešai, pakanka, kad jis būtų pateiktas visuomenei tokiu būdu, kad ją sudarantiems asmenims jis būtų prieinamas [20].

74. Aštunta, Teisingumo Teismas atsižvelgė į tai, kad prieigos prie transliuojamo kūrinio suteikimas yra papildoma paslauga, kuria siekiama gauti tam tikros naudos. Prieigos suteikimu viešbutyje siekiama komercinių tikslų, nes tokia paslauga daro įtaką viešbučio kokybės standartui ir kambarių kainai [21].

13 — Ten pat, 36 punktas.

14 — Ten pat, 36 punktas.

15 — Ten pat, 37 punktas. Šiuo klausimu Teisingumo Teismas pirmiausia rėmėsi 2005 m. birželio 2 d. Sprendimu *Mediakabel* (C-89/04, Rink. p. I-4891, 30 punktas), kuriame išaiškino, kad pagal 1989 m. spalio 3 d. Tarybos direktyvos 89/552/EEB dėl valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstytų nuostatų, susijusių su televizijos programų transliavimu, derinimo (OL L 298, p. 23; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 6 sk., 1 t., p. 224) 1 straipsnio a punktą televizijos programų perdavimą visuomenei reikia suprasti kaip televizijos programų perdavimą neribotam potencialių televizijos žiūrovų skaičiui. Teisingumo Teismas taip pat rėmėsi 2005 m. liepos 14 d. Sprendimu *Lagardère Active Broadcast* (C-192/04, Rink. p. I-7199, 31 punktas), kuriame išaiškino, kad pagal 1993 m. rugsėjo 27 d. Tarybos direktyvos 93/83/EEB dėl tam tikrų autorių teisių ir gretutinių teisių taisyklių, taikomų palydoviniam transliavimui ir kabeliniam perdavimui, koordinavimo (OL L 248, p. 15; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 17 sk., 1 t., p. 134) 1 straipsnio 2 dalies a punktą viešą paskelbimą per palydovą reikia suprasti kaip paskelbimą neribotam potencialių televizijos žiūrovų skaičiui.

16 — Ten pat, 38 ir 39 punktai.

17 — Ten pat, 40 punktas.

18 — Ten pat, 41 punktas.

19 — Ten pat, 42 punktas.

20 — Ten pat, 43 punktas.

21 — Ten pat, 44 punktas.

75. Devinta, Teisingumo Teismas aiškino siaurai ir nustatė, kad vien fizinių priemonių teikimas pats savaime nereiškia viešo paskelbimo, kaip jis suprantamas pagal Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalį. Tačiau viešbučio atliekamas signalo išplatinimas viešbučio kambariuose gyvenantiems klientams per televizorius, nepaisant gaunamo signalo transliavimo technikos, reiškia viešą paskelbimą pagal šią teisės normą [22].

2. Dėl Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalies aiškinimo

76. Prieš pradėdama aiškinti Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalyje vartojamas sąvokas „viešas paskelbimas“ (c) ir „naudotojas“ (d) bei pareigą mokėti teisingą atlyginimą (e) norėčiau pažymėti, kad šios sąvokos yra savarankiškos Sąjungos teisės sąvokos (a), kurias reikia aiškinti atsižvelgiant į tarptautinės teisės kontekstą (b).

a) Savarankiškos Sąjungos teisės sąvokos

77. Kai kurie proceso dalyviai nurodo, kad Sąjungos teisėje nėra vienodo kai kurių Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalyje vartojamų sąvokų, pavyzdžiui viešo paskelbimo sąvokos, išaiškinimo. Todėl šias sąvokas turi apibrėžti valstybės narės.

78. Pažymėtina, kad šios direktyvos 8 straipsnio 2 dalyje vartojamos sąvokos laikytinos savarankiškomis Sąjungos teisės sąvokomis, nes nėra jokios nuorodos į valstybių narių teisę. Siekiant, kad Sąjungos teisė visose valstybėse narėse būtų taikoma vienodai, ir atsižvelgiant į lygybės principą, sąvokas reikia aiškinti vienodai [23]. Tik taip galima pasiekti Direktyvos 2006/115 šeštoje konstatuojamojoje dalyje nurodytą tikslą, kad suderinus teisinę apsaugą Bendrijoje būtų palengvinta kūrybinė, meninė ir verslo veikla.

79. Nepaisant to, kad Sąjungos teisėje vartojama sąvoka yra savarankiška, tam tikrais atvejais yra įmanomas tik labai ribotas jos suderinimas, sąlygojantis labai menką sąvokos reglamentavimą. Tokiais atvejais Sąjungos teisėje nurodomos bendros taisyklės, kuriomis valstybės narės turi vadovautis [24]. Tuo ir rėmėsi Teisingumo Teismas, kai aiškino teisingo atlyginimo sąvoką pagal Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalį [25]. Tačiau šiuo išaiškinimu negalima remtis aiškinant kitas Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalyje vartojamas sąvokas, nes kiekvienos teisės normoje nurodomos sąvokos reglamentavimo lygmenį reikia vertinti atskirai.

b) Tarptautinės teisės ir Sąjungos teisės kontekstas

80. Reikia atkreipti dėmesį, kad Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalį apie teisę į teisingą atlyginimą reikia aiškinti atsižvelgiant į šią nuostatą tarptautinėje teisėje.

81. Teisė į teisingą atlyginimą tarptautinėje teisėje reguliuojama Romos konvencijos 12 straipsnyje ir WPPT sutarties 15 straipsnyje. Todėl Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalį reikia aiškinti atsižvelgiant į šias tarptautinės teisės normas.

82. Kalbant apie WPPT sutartį, tai matyti vien iš to, kad pati Europos Sąjunga yra šios sutarties šalis. Remiantis nusistovėjusia teismo praktika, Sąjungos teisės aktai turi būti aiškinami atsižvelgiant į tarptautinį susitarimą, ypač tuomet, kai Europos Sąjunga yra šio susitarimo šalis ir kai tokiais Sąjungos teisės aktais siekiama įgyvendinti tarptautinį susitarimą [26].

22 — Ten pat, 45 ir 46 punktai.

23 — Ten pat, 31 punktas.

24 — 2003 m. vasario 6 d. Sprendimas *SENA* (žr. 11 išnašą, 34 punktas).

25 — Ten pat, 34–38 punktai.

26 — 1996 m. rugsėjo 10 d. Sprendimas *Komisija prieš Vokietiją* (C-61/94, Rink. p. I-3989, 52 punktas) ir Sprendimas *SGAE prieš Rafael Hoteles* (minėtas 4 išnašoje, 35 punktas). Šiuo klausimu žr. F. Rosenkranz „Die völkerrechtliche Auslegung des EG-Sekundärrechts dargestellt am Beispiel der Urheberrechts“, *Europäische Zeitschrift für Wirtschaftsrecht*, 2007, p. 238 ir paskesni puslapiai, p. 239–240.

83. Kalbant apie Romos konvenciją, reikia pažymėti, kad pati Europos Sąjunga nėra Romos konvencijos šalis. Tačiau iš Direktyvos 2006/115 septintos konstatuojamosios dalies matyti, kad valstybių narių teisės aktai negali būti suderinti taip, kad prieštarautų Romos konvencijai, todėl atsižvelgti į Romos konvencijos nuostatas yra būtina.

c) Dėl viešo paskelbimo sąvokos

84. Viešo paskelbimo sąvoka susideda iš dviejų dalių. Pirma, reikia, kad egzistuotų paskelbimas. Antra, toks paskelbimas turi būti viešas.

i) Dėl paskelbimo sąvokos

85. Direktyvoje 2006/115 nėra tiksliai apibrėžta, ką reiškia paskelbimas pagal šios direktyvos 8 straipsnio 2 dalį. Kaip šią sąvoką reikėtų aiškinti, galima nustatyti remiantis šios nuostatos formuluote ir sisteminiu aiškinimu.

86. Kaip nurodyta anksčiau [27], aiškinant paskelbimo sąvoką, reikia atsižvelgti į Romos konvencijos 12 straipsnio ir WPPT sutarties 15 straipsnio tikslus. Paskelbimo sąvokai ypač reikšminga WPPT sutarties 15 straipsnio 1 dalis, skaitoma kartu su 2 straipsnio g punktu. WPPT sutarties 15 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad atlikėjai ir fonogramų gamintojai turi teisę į vienkartinį teisingą atlyginimą, kai fonogramos tiesiogiai ar netiesiogiai transliuojamos arba kaip kitaip viešai skelbiamos. WPPT sutarties 2 straipsnio g punkte fonogramos viešo paskelbimo sąvoka apibrėžiama kaip bet koks atlikimo garsų ar fonogramoje užfiksuotų garsų arba jų išraiškos viešas perdavimas, išskyrus transliaciją. Šiame punkte taip pat nurodoma, jog tam, kad pagal WPPT sutarties 15 straipsnį būtų viešas paskelbimas, užtenka to, kad fonogramoje įrašyti garsai padaromi girdimi arba yra atliekami.

87. Todėl dėl paskelbimo sąvokos pagal Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalį darytinos toliau nurodomos išvados.

88. Pirma, Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalis apima ir tiesioginį, ir netiesioginį paskelbimą. Tai patvirtina direktyvos formuluotė ir jos genezė. Iš Direktyvos 92/100 genezės matyti, jog buvo manoma, kad nėra būtina paskelbimo sąvokos papildomai detalizuoti pridedant „tiesiogiai ar netiesiogiai“, nes vartojant paskelbimo sąvoką ir taip aišku, kad ji apima ir netiesioginį paskelbimą [28]. Tokį aiškinimą patvirtina ir įsigaliojęs WPPT sutarties 15 straipsnis, pagal kurį teisė reikalauti teisingo atlyginimo kyla ir iš netiesioginių transliacijų [29].

89. Antra, tam, kad įvyktų paskelbimas, užtenka to, kad fonogramoje įrašyti garsai būtų padaromi girdimi. O tai, ar klientas šių garsų klausėsi, nėra svarbu. Tai patvirtina WPPT sutarties 2 straipsnio g punktas, kuriame nurodytas tik padarymas girdimo. Todėl pagal Direktyvos 2006/115 prasmę ir tikslą pakanka to, kad klientas turi teisę ir galimybę klausytis fonogramos [30]. Toks aiškinimas sutampa su viešo skelbimo sąvokos aiškinimu pagal Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalį, todėl tokiam aiškinimui reikia teikti pirmenybę.

90. Jei į šiuos argumentus būtų atsižvelgta, būtų galima sakyti, kad Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalyje esančią paskelbimo sąvoką reikia aiškinti taip, kad toks paskelbimas egzistuoja, kai viešbučio valdytojas klientų kambariuose pastato televizorius ir (arba) radijo imtuvus ir į juos perduoda signalą. Šiuo atveju yra netiesioginis paskelbimas, neatsižvelgiant į tai, ar klientai faktiškai žiūrėjo televizijos programą arba klausėsi radijo programos.

27 — Žr. šios išvados 81 punktą.

28 — J. Reinbothe, S. Lewinski, *The E.C. Directive on Rental and Lending Rights and on Piracy*, Sweet & Maxwell, 1993, p. 97.

29 — Romos konvencijos 12 straipsnyje numatyta, kad tokia reikalavimo teisė kyla tik iš tiesioginio transliavimo. Todėl WPPT sutarties šalys sąmoningai nukrypo nuo Romos konvencijos.

30 — Šiuo klausimu žr. 2006 m. liepos 13 d. generalinės advokatės E. Sharpston išvados byloje *SGAE prieš Rafael Hoteles* (minėta 4 išnašoje) 67 punktą ir 1999 m. rugsėjo 9 d. generalinio advokato A. M. La Pergola išvados byloje *Egeda* (C-293/98, Rink. p. I-629) 22 punktą.

91. Komisija nurodo, kad viešo paskelbimo sąvoka pagal Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalį negali būti aiškinama plačiau nei viešo skelbimo sąvoka pagal Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalį. Reikia atsižvelgti į tai, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas autorių teisėms norėjo suteikti aukštesnį apsaugos lygį nei fonogramų gamintojų ir atlikėjų gretutinėms teisėms. Todėl būtų sistemiškai klaidinga fonogramų gamintojams ir atlikėjams pagal Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalį suteikti daugiau teisių nei autoriams pagal Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalį. Dėl šios priežasties reikia atsižvelgti į Direktyvos 2001/29 23 ir 27 konstatuojamąsias dalis.

92. Vis dėlto nagrinėjamu atveju Direktyvos 2001/29 27 konstatuojamoji dalis neprieštarauja paskelbimo prielaidai. Šią konstatuojamąją dalį reikia suprasti taip, kad asmenys, kurie leidžia naudotis garso atkūrimo aparatūra, bet nekontroliuoja pačios prieigos prie autorių teisėmis saugomų kūrinių, nevykdo viešo paskelbimo. Pavyzdžiui, taip yra, kai parduodama ar nuomojama televizijos ar radijo aparatūra arba kai interneto paslaugų teikėjas leidžia naudotis interneto prieiga. Tačiau nagrinėjamu atveju viešbučio valdytojas neapsiriboja vien garso atkūrimo aparatūros suteikimu. Jis veikiau, nors ir netiesiogiai, bet tikslingai suteikia viešbučio klientui prieigą prie fonogramų [31].

93. Nors Komisija, nurodydama Direktyvos 2001/29 23 konstatuojamąją dalį, mano, kad vien signalo priėmimas savaime jį priimančiu prietaisu negali būti laikomas paskelbimu pagal Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalį, šio prejudicinio klausimo atveju tai abejotina. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas jau išsiaiškino, kad viešbučio valdytojas ne tik priėmė signalą, bet ir pats jį perdavė [32].

ii) Dėl viešumo sąvokos

94. Direktyvoje 2006/115 taip pat nėra apibrėžta, ką reiškia paskelbimo viešumas.

95. WPPT sutarties 2 straipsnio g punkte pateikiamas viešo paskelbimo apibrėžimas, skirtingai nei paskelbimo sąvokos atveju, šiuo atveju nepadeda. Šiame punkte nesukonkretinama, ką reiškia viešas. Jame tik nurodoma, kad fonogramoje įrašytų garsų arba garsų išraiškos padarymas girdimos turi būti viešas, o teisinės sąvokos apibrėžimas šiuo atveju nepateikiamas.

96. Vis dėlto kyla klausimas, ar tokiomis aplinkybėmis aiškinant viešo paskelbimo sąvoką pagal Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalį galima remtis anksčiau minėta Teisingumo Teismo praktika [33], pagal kurią paskelbimas viešbučio kambaryje gali būti viešas, jei dažna viešbučio klientų kaita kambariuose lemia reikšmingą saugomo kūrinio naudojimą.

97. Mano nuomone, į šį klausimą reikia atsakyti teigiamai [34].

98. Pirma, tai patvirtina aplinkybė, kad Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalyje ir Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalyje vartojama ta pati sąvoka. Tačiau Airijos vyriausybė tam prieštarauja ir teigia, kad priėmus Sprendimą *SGAE prieš Rafael Hoteles* ir Direktyva 2006/115 konsolidavus Direktyvą 92/100 nebuvo aiškiai nurodyta, kad viešo paskelbimo sąvoką Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalyje reikia suprasti taip pat kaip ir viešo paskelbimo sąvoką pagal Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalį. Tačiau aš su šiuo prieštaravimu nesutinku. Man veikiau atrodo, kad aplinkybė, jog priėmus Sprendimą *SGAE prieš Rafael Hoteles* viešo paskelbimo sąvoka palikta Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalyje be detalesnių paaiškinimų, rodo, kad šią sąvoką abiejose nuostatose reikėtų aiškinti vienodai.

31 — Sprendimas *SGAE prieš Rafael Hoteles* (minėtas 4 išnašoje, 45 ir 46 punktai).

32 — Šiuo aspektu žr. mano išvados byloje *SCF*, C-135/10, 90-109 ir 114-125 punktus, kuriuose nagrinėju šį teisinį klausimą.

33 — Žr. šios išvados 66–75 punktus.

34 — Šiuo klausimu taip pat žr. M. Walter, S. Lewinsky, *European Copyright Law*, Oxford University Press, 2010 m., p. 989.

99. Antra, manau, kad glaudus atlikėjų ir fonogramų gamintojų autorių teisių ir gretutinių teisių turinio bei teisinis ryšys rodo, jog abi sąvokas reikia aiškinti vienodai.

100. Pirmiausia reikia atkreipti dėmesį, kad Direktyva 2006/115 ir Direktyva 2001/29 susijusios ir tuo, jog atlikėjų ir fonogramų gamintojų teisės reguliuojamos ne tik Direktyvoje 2006/115, bet ir Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 2 dalyje. Pastarojoje nuostatoje specialiu atveju, kai padaroma viešai prieinamu pasirinktoje vietoje ir pasirinktu laiku, numatyta išimtinė atlikėjų ir fonogramų gamintojų teisė, o Direktyvoje 2006/115 viešo paskelbimo atveju numatyta tik teisė į teisingą atlyginimą. Tokiomis aplinkybėmis manau, kad neteisinga tas pačias sąvokas šiose direktyvose aiškinti skirtingai.

101. Taip pat reikia atsižvelgti į atlikėjų ir fonogramų gamintojų autorių teisių ir gretutinių teisių turinio sąsajas. Autorių teisėmis saugomi muzikiniai kūriniai daugeliu atveju padaromi prieinami plačiajai visuomenei tik per fonogramoje įrašytą atlikėjo pasirodymą. Atsižvelgiant į tai, kad šis atlikėjo ir fonogramų gamintojo indėlis turi būti atlygintas pagal teisę gauti teisingą atlyginimą, numatytą Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalyje, reikėtų manyti, kad viešo paskelbimo sąvoka Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalyje ir Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalyje aiškintina vienodai.

102. Trečia, tai matyti ir iš Direktyvos 2006/115 5 konstatuojamosios dalies, pagal kurią atlikėjams turi būti užtikrintos atitinkamos pajamos, o fonogramų gamintojams – investicijų atsipirkimas. Atsižvelgiant į glaudų ryšį tarp autorių teisių ir gretutinių teisių, nesuprantama, kodėl viešai paskelbus fonogramą autorius turi išimtinę teisę pagal Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalį, o atlikėjas ir fonogramų gamintojas negali gauti teisingo atlyginimo pagal Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalį ir lieka be nieko.

103. Taigi prieštaravimai dėl vienodo aiškinimo nėra įtikinami.

104. Pirma, man neaišku, kodėl aplinkybė, kad Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalyje numatyta išimtinė autoriaus teisė, o Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalyje užtikrinama tik atlikėjo ir fonogramų gamintojo ekonominė teisė į teisingą atlyginimą, turi pateisinti skirtingą viešumo sąvokos aiškinimą.

105. Išimtinės teisės suteikimas pagal Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalį ypatingas tuo, kad ši teisė suteikia autoriui galimybę uždrausti naudoti savo muziką asmenims, neturintiems tam teisių. Fonogramų, kurios buvo išleistos komerciniais tikslais, atveju Sąjungos teisės aktų leidėjas nenorėjo taip reglamentuoti atlikėjų ir fonogramų gamintojų gretutinių teisių, susijusių su šiomis fonogramomis. Vis dėlto kaip kompensaciją jis numatė teisę į teisingą atlyginimą. Taigi Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalis gali būti suprantama kaip privalomos licencijos rūšis[35]. Atsižvelgiant į išsakytas mintis dėl kompensacijos ir privalomos licencijos, teisinga fonogramos paskelbimo atveju užtikrinti atlikėjų ir fonogramų gamintojų teisę į teisingą atlyginimą visais atvejais, kai autorius turėtų išimtinę teisę.

106. Antra, remiantis aplinkybe, kad pagal Direktyvos 2001/29 devintą konstatuojamąją dalį autoriui taikomas aukštas apsaugos lygis, o atlikėjui ir fonogramų gamintojui pagal Direktyvos 2006/115 penktą konstatuojamąją dalį – tik pakankamas apsaugos lygis, nebūtinai galima daryti išvadą, kad paskelbimo viešumas gretutinių teisių atžvilgiu turi būti aiškinamas siaurai. Man veikiau atrodo, kad tai reikėtų suprasti kaip nuorodą, jog Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalyje numatyta išimtinė autoriaus teisė, o Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalyje numatyta ne išimtinė atlikėjų ir fonogramų gamintojų teisė, o jų teisė gauti teisingą atlyginimą.

107. Trečia, teigiama, kad Teisingumo Teismas viešo paskelbimo sąvokos, kaip ji suprantama pagal Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalį, aiškinimą grindė šios direktyvos 23 konstatuojamąja dalimi, todėl teisė viešai paskelbti turi būti suprantama plačiai. Kadangi Direktyvoje 2006/115 nėra taip suformuluotos konstatuojamosios dalies, viešo paskelbimo sąvoką šioje direktyvoje reikia aiškinti siaurai.

35 — PINO, *WIPO Intellectual Property Handbook*, 2004, p. 318.

108. Šį prieštaravimą taip pat reikia atmesti.

109. Taigi reikia pripažinti, kad aiškindamas viešo paskelbimo sąvoką Teisingumo Teismas Sprendime *SGAE prieš Rafael Hoteles* rėmėsi šia konstatuojamąja dalimi ir kad Direktyvoje 2006/115 nėra taip suformuluotos konstatuojamosios dalies.

110. Tačiau tai nepateisina riboto viešo paskelbimo sąvokos Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalyje aiškinimo. Minėtos konstatuojamosios dalys ir Direktyvos 2006/115 trečioje, ketvirtoje ir penktoje konstatuojamosiose dalyse minimi teisingo atlyginimo teisių turėtojui tikslai pagrindžia poziciją, kad viešumo sąvoką Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalyje ir Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalyje reikia aiškinti vienodai. Taip pat pažymėtina, kad Teisingumo Teismas plataus aiškinimo būtinybę grindė tuo, jog pagal Direktyvos 2001/29 dešimtą konstatuojamąją dalį autoriui turi būti garantuotas teisingas atlyginimas. Šiuo atžvilgiu vis dėlto Direktyvos 2006/115 penkta konstatuojamoji dalis yra panaši: pagal ją gretutinių teisių turėtojams turi būti užtikrinamos atitinkamos pajamos ir investicijų atsipirkimas.

111. Darytina tarpinė išvada, kad viešo paskelbimo sąvoką Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalyje iš principo [36] reikia aiškinti taip pat kaip viešo paskelbimo sąvoką Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalyje. Taigi nagrinėjamu atveju viešas paskelbimas aiškinamas tuo, kad dažna viešbučio klientų kaita kambariuose lemia reikšmingą saugomo kūrinio naudojimą.

iii) Išvada

112. Dėl minėtų priežasčių viešo paskelbimo sąvoką Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalyje reikia aiškinti taip, kad viešbučio valdytojas, kuris viešbučio kambariuose pastato radijo imtuvus ir televizorius ir į juos perduoda signalą, netiesiogiai viešai paskelbia radijo ir televizijos transliacijose naudojamas fonogramas.

113. Tokiomis aplinkybėmis negaliu nepaminėti, kad klausimas, ar viešas paskelbimas yra ir tada, kai nesiekiama komercinių tikslų, per posėdį buvo aptartas prieštaringai. Kadangi nagrinėjama byla susijusi su situacija, kai fonogramos padarymas girdimos yra papildoma paslauga, daranti įtaką viešbučio kokybei ir kambario kainai, komercinis tikslas egzistuoja, taigi šioje byloje šio aspekto detaliau aptarti nebereikia [37].

d) Dėl naudotojo sąvokos

114. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas taip pat nori žinoti, ar viešbučio valdytojas yra „naudotojas“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalį. Šios direktyvos 8 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad reikalavimas mokėti teisingą atlyginimą už fonogramos naudojimą viešam paskelbimui pareiškiamas naudotojui.

115. Pagal šios direktyvos 8 straipsnio 2 dalį naudotojas yra asmuo, kuris fonogramą transliuoja bevielio ryšio priemonėmis arba viešai paskelbia.

116. Priešingai negu mano Airijos vyriausybė, remiantis tuo, kad Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalyje vartojama naudotojo sąvoka, o Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalyje – nevartojama, negalima daryti išvados, kad Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalį reikia aiškinti ribotai. Šių dviejų nuostatų skirtingos formuluotės priežastis yra tokia: Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalyje

36 — Dėl klausimų, kaip reikia aiškinti viešumo sąvoką pagal Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalį prietaiso, galinčio savarankiškai priimti signalą, atveju ir ar tokį aiškinimą galima taikyti Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalyje esančiai viešumo sąvokai, žr. mano išvados byloje *SCF*, C-135/10, 114–125 punktus.

37 — Žr. mano išvados byloje *SCF*, C-135/10, 128–135 punktus, kuriuose aptariamas šis teisinis klausimas.

užtikrinama išimtinė teisė, kuria autorius gali remtis bet kurio asmens atžvilgiu. Todėl šioje nuostatoje nereikia nurodyti asmens, kurio atžvilgiu galima šia teise remtis. O Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalyje neužtikrinama išimtinė teisė, tik teisė gauti teisingą atlyginimą. Todėl šioje nuostatoje reikia nurodyti, kieno atžvilgiu šia teise galima remtis.

117. Galima padaryti tarpinę išvadą, kad viešbučio valdytojas, netiesiogiai paskelbiantis fonogramą, yra naudotojas, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalį, ir jo atžvilgiu galima remtis šioje nuostatoje numatyta teise gauti teisingą atlyginimą.

e) Dėl pareigos mokėti vieną teisingą atlyginimą

118. Be to, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nori žinoti, ar Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalį reikia aiškinti taip, kad tokiu atveju, kai radijo ar televizijos transliuotojas jau sumokėjo teisingą atlyginimą už fonogramos naudojimą transliacijoje, viešbučio valdytojas, kuris savo klientams viešbučio kambariuose suteikia prieigą prie radijo ar televizijos transliacijų ir taip netiesiogiai paskelbia transliacijose naudojamas fonogramas, taip pat turi mokėti teisingą atlyginimą už fonogramų naudojimą.

119. Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad naudotojas privalo mokėti vieną teisingą atlyginimą už fonogramos, kuri buvo išleista siekiant komercinių tikslų ar atkurta, naudojimą transliavimui bevielio ryšio priemonėmis arba kitokiam viešam paskelbimui, ir kad toks atlyginimas paskirstomas atitinkamiems atlikėjams ir fonogramų gamintojams. Jei atlikėjai ir fonogramų gamintojai nesusitaria dėl atlyginimo pasidalijimo, valstybės narės gali nustatyti atlyginimo padalijimo sąlygas.

120. Iš šios nuostatos teksto ir sistemos matyti, kad tokiu atveju viešbučio valdytojas taip pat privalo mokėti teisingą atlyginimą.

121. Priešingai nei mano Airijos vyriausybė, iš žodžių „arba“ ir „vienas“ nematyti, kad viešbučio valdytojas šiuo atveju neprivalo mokėti atlyginimo (i). Be to, neįtikinama nei Airijos vyriausybės ir Komisijos nuomonė, pagal kurią kito atlyginimo sumokėjimas nebūtų teisingas (ii), nei Komisijos nuoroda į valstybių narių diskreciją (iii). Galiausiai Graikijos vyriausybės teiginys, kad tam tikrose valstybėse būtina mokėti transliacijos mokesčius, pats savaime negali pateisinti nukrypimo nuo pareigos mokėti teisingą atlyginimą (iv).

i) Dėl žodžių „arba“ ir „vienas“ reikšmės

122. Airijos vyriausybės nuomone, iš Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2dalyje vartojamų žodžių „arba“ ir „vienas“ matyti, kad viešbučio valdytojas neprivalo mokėti atlyginimo už netiesioginį viešą fonogramų paskelbimą, jei radijo ar televizijos transliuotojas jau sumokėjo teisingą atlyginimą už fonogramų naudojimą transliacijose.

123. Šis teiginys neįtikinamas.

124. Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalies pirmame sakinyje vartodamas žodį „vienas“ Sąjungos teisės aktų leidėjas tik norėjo pasakyti, kad mokamas ne vienas atlyginimas atlikėjams, o kitas – fonogramų gamintojams, bet mokamas tik vienas atlyginimas, kuris paskirstomas atlikėjams ir fonogramų gamintojams.

125. Pirmiausia tai patvirtina nuostatos tekstas ir sistema, bet labiausiai – ryšys su Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalies antru sakiniu, kuriame nustatyta, kaip vienas teisingas atlyginimas turi būti paskirstytas fonogramų gamintojams ir atlikėjams.

126. Antra, su anksčiau pateiktais argumentais man atrodo suderinamas tik toks aiškinimas, kad teisė gauti teisingą atlyginimą pagal Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalies pirmą sakinį turi būti suprantama kaip privalomos licencijos rūšis. Remiantis tokiu supratimu, visada, kai fonograma naudojama, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą, t. y. tiek transliacijoje, tiek viešo paskelbimo atveju, turi būti kompensuojamas kėsinimasis į gretutines teises, taigi visais atvejais atsiranda teisė į teisingą atlyginimą.

127. Trečia, man atrodo, kad Airijos vyriausybės nuomonę paneigia ir WPPT sutarties 15 straipsnis, iš kurio matyti, kad Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalis turi apimti ir netiesioginį paskelbimą. Netiesioginio paskelbimo atveju asmens, transliavusio ar tiesiogiai paskelbusio fonogramas, atžvilgiu nuolat atsiras teisė gauti teisingą atlyginimą. Jei tokiu atveju nebūtų pripažinta asmens, netiesiogiai paskelbusio fonogramas, pareiga mokėti teisingą atlyginimą, nes teisingas atlyginimas už transliaciją ar viešą paskelbimą jau sumokėtas, netiesioginio viešo paskelbimo atveju nuolat neatsirastų teisė gauti teisingą atlyginimą. Man tai atrodo nesuderinama su WPPT sutarties 15 straipsnyje nurodytais tarptautinės teisės reikalavimais.

128. Taigi žodžiai „arba“ ir „vienas“ Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalyje nagrinėjamu atveju neprieštarauja viešbučio valdytojo pareigai mokėti teisingą atlyginimą.

ii) Dėl kito mokėjimo teisingumo

129. Airijos vyriausybė ir Komisija remiasi tuo, kad pagal Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalį būtų neteisinga nagrinėjamu atveju numatyti papildomą atlyginimą, kurį turi mokėti viešbučio valdytojas. Fonogramų gamintojai ir atlikėjai jau gali pareikšti reikalavimą transliavimo įmonei.

130. Šis argumentas neįtikina.

131. Pirma, šis argumentas nesuderinamas su Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalies idėja, pagal kurią atlyginimas mokėtinas tik tada, kai fonogramos padaromos girdimos papildomai visuomenės daliai. Teisingas atlyginimas, mokamas už fonogramos naudojimą radijo ar televizijos transliacijoje, skirtas tik už transliacijos priėmimą privačiai ar šeimoje. Naujų klausytojų, kaip antai viešbučio klientai, atsiradimas viršija šį naudojimą; tai yra kitas naudojimas per netiesioginį viešą paskelbimą. Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalį suprantant kaip kompensuojamosios privalomos licencijos rūšį, už tokį kitą naudojimą mokėtinas kitas teisingas atlyginimas.

132. Antra, tokia nuomonė man atrodo nesuderinama su WPPT sutarties 15 straipsnyje įtvirtintais tarptautinės teisės reikalavimais. Kaip jau minėta [38], šioje nuostatoje numatyta, kad teisingas atlyginimas turi būti mokamas ir netiesioginio fonogramos viešo paskelbimo atveju. Teiginys, kad teisingo atlyginimo mokėjimas už netiesioginį paskelbimą neteisingas todėl, kad toks atlyginimas jau mokėtinas už tiesioginį paskelbimą, man atrodo nesuderinamas su šia tarptautinės teisės nuostata.

133. Trečia, man atrodo, kad Airijos vyriausybės ir Komisijos teiginys gali lemti prieštaringą vertinimą. Baro, restorano ar diskotekos valdytojas, pats leidžiantis fonogramas, turėtų už tai mokėti teisingą atlyginimą. Tačiau tas pats valdytojas neprivalėtų mokėti teisingo atlyginimo už tai, kad skelbia radijo transliaciją, kurioje leidžiamos fonogramos.

iii) Dėl valstybių narių diskrecijos

134. Šiuo klausimu Komisija teigia, kad valstybės narės turi diskreciją nuspręsti, ar tokiu atveju, kaip antai nagrinėjamas, be teisės gauti teisingą atlyginimą iš transliavimo įmonės, reikia numatyti ir teisę gauti šį atlyginimą iš viešbučio valdytojo.

38 — Žr. šios išvados 127 punktą.

135. Tam negalima pritarti.

136. Pirma, reikia pripažinti, kad pagal Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalies tekstą tokios diskrecijos prielaidos daryti nereikėtų. Tačiau valstybės narės dėl to, kad teisingumo sąvoka yra mažai reglamentuota [39], turi diskreciją vertinti, kokį atlyginimą laikyti teisingu. Tačiau minėtoje nuostatoje joms nesuteikiama diskrecija nuspręsti, *ar* numatyti atlyginimą. Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalyje veikiau numatyta, kad valstybės narės turi numatyti teisingą atlyginimą ir už fonogramų naudojimą transliacijose, ir už jų viešą paskelbimą.

137. Antra, aiškinimas, pagal kurį valstybės narės privalo numatyti atlyginimą, bet gali nustatyti, kad jis lygus nuliui, gali būti už šios nuostatos teksto ribų. Tokį aiškinimą galėtų paneigti Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalies tikslas užtikrinti fonogramų gamintojams ir atlikėjams tinkamą kompensaciją už tai, kad netiesiogiai paskelbiant fonogramas pažeidžiamos jų gretutinės teisės.

138. Trečia, Komisijos argumentas, kad vertinant valstybių narių diskreciją Sąjungos lygmeniu reikia atsižvelgti į tarptautinės teisės lygmeniu jų turimą diskreciją, taip pat neįtikinamas.

139. Pirmiausia pažymėtina, kad valstybės narės negali remtis tarptautinėje teisėje numatyta diskrecija, kai Sąjungos lygmeniu numatyti griežtesni reikalavimai. Todėl manau, kad su Komisijos teiginiu negalima sutikti.

140. Be to, reikia atsižvelgti į tai, kad Sąjunga yra WPPT sutarties šalis, taigi turi laikytis šioje sutartyje numatytų įsipareigojimų pagal tarptautinę teisę. Pagal lojalumo principą valstybė narė privalo netaikyti priemonių, galinčių lemti tai, kad Sąjunga nesilaikys įsipareigojimų pagal tarptautinę teisę.

141. Sąjungai privalomas WPPT sutarties 15 straipsnis, kuriame numatyta teisė gauti teisingą atlyginimą ir už netiesioginį paskelbimą. Ji negali remtis šio straipsnio išimtimi ar apribojimu. WPPT sutarties 15 straipsnio 3dalis nėra reikšminga. Joje numatyta, kad kiekviena susitariančioji šalis pranešimu, kuris pateikiamas PINO generaliniam direktoriui, gali pareikšti, kad ji WPPT sutarties 15 straipsnio 1 dalies nuostatas, susijusias su teise gauti teisingą atlyginimą, taikys tik tam tikriems naudojimo būdams arba kitaip apribos šių nuostatų taikymą, arba jų išvis netaikys. Tačiau Sąjunga tokio pranešimo nepateikė. WPPT sutarties 16 straipsniu šiuo klausimu remtis taip pat negalima. Šios nuostatos pirmoje dalyje susitariančioms šalims tik numatyta galimybė gretutinėms teisėms numatyti tokius pačius apribojimus ir išimtis, kokius jos taiko autorių teisių apsaugai. Taigi tai nėra teisės norma, kuria suteikiama galimybė numatyti tik gretutinių teisių savarankiškus apribojimus ir išimtis. Šios nuostatos antra dalis pati savaime taip pat negali būti apribojimų ar išimčių pagrindas. Joje net nenumatyta apribojimo ar išimties galimybė, o veikiau ribojama susitariančiųjų šalių diskrecija, susijusi su WPPT sutartyje numatytomis išimtimis ir apribojimais.

142. Darytina tarpinė išvada, kad Komisijos argumentą, paremtą valstybių narių diskrecija, taip pat reikia atmesti.

iv) Dėl licencijos mokesčio poveikio

143. Graikijos vyriausybė nurodo, kad tam tikrose valstybėse mokamas licencijos mokestis, kurį moka ir viešbučiai, tačiau pats savaime šis teiginys neįtikina. Šis mokestis skirtas ne atlikėjų ir fonogramų gamintojų teisingam atlyginimui, o kitiems tikslams, kaip antai finansuoti radijo ir televizijos pasiūlą pagal viešąją teisę, taigi tokiu mokesčiu negalima remtis atlikėjų ir fonogramų gamintojų nenaudai.

39 — Žr. šios išvados 78 punktą.

v) Išvada

144. Taigi Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalį reikia aiškinti taip, kad tokiu atveju, kai radijo ar televizijos transliuotojas jau sumokėjo teisingą atlyginimą už fonogramų naudojimą transliacijose, viešbučio valdytojas, kuris savo klientams viešbučio kambariuose suteikia prieigą prie radijo ar televizijos transliacijų ir taip netiesiogiai paskelbia transliacijose naudojamas fonogramas, taip pat turi mokėti teisingą atlyginimą už fonogramų naudojimą.

3. Išvada

145. Apibendrinant konstatuotina, jog Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalį reikia aiškinti taip, kad viešbučio valdytojas, kuris klientų kambariuose pastato televizorius ir (arba) radijo imtuvus ir į juos perduoda signalą, privalo mokėti teisingą atlyginimą už tai, kad netiesiogiai viešai paskelbia transliacijose naudojamas fonogramas, net jei radijo ar televizijos transliuotojas savo ruožtu jau sumokėjo teisingą atlyginimą už fonogramų naudojimą savo transliacijose.

VIII – Dėl trečiojo prejudicinio klausimo

146. Trečiuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nori sužinoti, ar pagal Direktyvos 2006/115 10 straipsnio 1 dalį valstybės narės gali atleisti viešbučių valdytojus nuo pareigos mokėti „vieną teisingą atlyginimą“. To sąlyga būtų tokia, kad netiesioginis viešas fonogramų paskelbimas per radijo imtuvus ar televizorius turi būti skirtas „asmeniniam naudojimui“, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą.

A – *Esminiai bylos šalių argumentai*

147. *Ieškovės pagrindinėje byloje* nuomone, Direktyvos 2006/115 10 straipsnio 1 dalies a punktas netaikomas nagrinėjamu atveju. Kaip matyti iš Teisingumo Teismo praktikos Sprendime *SGAE prieš Rafael Hoteles*, tokiu atveju nėra privataus naudojimo, kaip jis suprantamas pagal šią nuostatą. Viešbutis fonogramas naudoja siekdamas verslo tikslų ir skelbia jas viešai dėl ekonominio intereso. Tai nesusiję su viešbučio kliento privačiu naudojimo pobūdžiu ar naudojimo vieta. Be to, Direktyvos 2006/115 10 straipsnyje, kurį, kaip išimtinę nuostatą, reikia aiškinti siaurai, leidžiami tik teisės gauti teisingą atlyginimą apribojimai, o ne tokia plati išimtis kaip numatytoji Airijos teisės aktuose. Be to, šie teisės aktai netenkina šios direktyvos 10 straipsnio 3 dalyje įtvirtintų trijų sąlygų.

148. *Airijos ir Graikijos vyriausybių* bei *Komisijos* nuomone, Direktyvos 2006/115 10 straipsnio 1 dalies a punkte valstybei narei leidžiama numatyti tokią išimtį kaip nustatytoji Airijos teisės aktuose. Airijos ir Graikijos vyriausybės pirmiausia nurodo, kad viešbučio klientas radijo imtuvą ir televizorių viešbučio kambaryje naudoja asmeniškai, nes viešbučio kambarys priklauso asmeninei erdvei, kuri saugoma pagrindinėmis teisėmis. Airijos vyriausybės nuomone, reikia orientuotis į atskirus žiūrovus atskiruose viešbučio kambariuose. Sprendimas *SGAE prieš Rafael Hoteles* šiuo atveju netaikytinas. Be to, Teisingumo Teismas tame sprendime nemanė, jog nesuderinama, kad viešbučio kambariai yra privataus pobūdžio, bet vis dėlto vyksta viešas paskelbimas. Komisija šiuo klausimu teigia, kad Direktyvoje 2006/115 neįtvirtintas asmeninio naudojimo sąvokos apibrėžimas, ir todėl valstybės narės laisvai gali tam tikras vietas apibrėžti kaip privačias pagal Direktyvos 2006/115 10 straipsnio 1 dalį. Airijos vyriausybė ir Komisija taip pat mano, kad Direktyvos 2006/115 10 straipsnio 3 dalyje numatytas trijų pakopų testas nekliudo taikyti 10 straipsnio 1 dalies a punkto.

B – *Teisinis vertinimas*

149. Direktyvos 2006/115 10 straipsnio 1 dalies a punkte numatyta, kad Valstybės narės gali apriboti 2 skyriuje nurodytas teises, prie kurių priskiriama ir teisė gauti teisingą atlyginimą, numatyta Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalyje, asmeninio naudojimo atveju.

150. Šią nuostatą reikia aiškinti taip, kad pagal ją nagrinėjamu atveju viešbučio valdytojo pareiga pagal Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalį mokėti teisingą atlyginimą už fonogramų viešą paskelbimą negali būti apribota.

151. Pagal Direktyvos 2006/115 10 straipsnio 1 dalį reikia vertinti kiekvieną naudojimo atvejį. Be to, svarbus kiekvieno naudojimo viešas arba asmeninis pobūdis, o ne vietos, kur vyksta toks naudojimas, viešas ar privatus pobūdis [40].

152. Fonogramų naudojimas, kuris šiuo atveju lėmė teisės gauti teisingą atlyginimą pagal Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalį atsiradimą, yra viešbučio valdytojo naudojimas viešai paskelbiant. Todėl man atrodo, kad tokiam naudojimui negali būti taikoma Direktyvos 2006/115 10 straipsnio 1 dalies a punkte numatyta išimtis, nes viešbučio valdytojo atliekamas naudojimas viešai paskelbiant vargu ar gali būti laikomas asmeniniu naudojimu. Sąvokos „asmeninis“ ir „viešas“ akivaizdžiai yra antonimai [41].

153. Tai, ar viešbučio kliento elgesys viešbučio kambaryje laikytinas asmeniniu naudojimu, šioje byloje nėra svarbu. Šiuo atveju kalbama apie Direktyvos 2006/115 10 straipsnio 1 dalies a punkto taikymą ne viešbučio kliento atliekamam naudojimui, bet viešbučio valdytojo atliekamam naudojimui. Tokiu atveju, kaip antai nagrinėjamas, būtent viešbučio valdytojo atliekamas fonogramų naudojimas gali būti viešas paskelbimas, o viešbučio kliento atliekamas naudojimas – asmeninis naudojimas. Šiuo klausimu man atrodo suprantami Teisingumo Teismo motyvai Sprendime *SAGE prieš Rafael Hoteles*, kuriame jis patvirtino, kad, nepaisant privataus viešbučio kambarių pobūdžio, yra viešas paskelbimas [42].

154. Tokiam Direktyvos 2006/115 10 straipsnio 1 dalies a punkto aiškinimui negalima prieštarauti teigiant, kad taip ši nuostata praranda bet kokį praktinį veiksmingumą. Veikiau ši nuostata išlaiko savarankišką taikymo sritį, ypač tokiems naudojimo atvejams, kai nėra viešo paskelbimo, o yra kitoks naudojimas, pavyzdžiui, įrašas, kaip jis suprantamas pagal Direktyvos 2006/115 7 straipsnį.

155. Galiausiai reikia atmesti ir Komisijos teiginį, kad, nesant Direktyvos 2006 115 10 straipsnio 1 dalies a punkte vartojamos asmeninio naudojimo sąvokos teisinio apibrėžimo, valstybės narės iš principo gali tam tikras vietas apibrėžti kaip privačias, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą. Pirma, Direktyvos 2006/115 10 straipsnio 1 dalies a punkte esanti asmeninio naudojimo sąvoka yra savarankiška Sąjungos teisės sąvoka, kuri visoje Sąjungoje turi būti aiškinama vienodai [43]. Taigi teisinio apibrėžimo direktyvoje nebuvimas besąlygiškai nelemia, kad valstybės narės turi diskreciją aiškinti asmeninio naudojimo sąvoką. Kaip jau minėta, šis atvejis nėra toks, kai nuostatos apimtis tokia maža, kad valstybėms narėms Sąjungos teisės klausimu suteikiama didelė diskrecija. Asmeninio naudojimo sąvoka veikiau turi tokias pačias griežtas ribas kaip ir viešo paskelbimo sąvoka, nes privatumo ir viešumo sąvokos yra priešingos.

40 — Žr. F. E. Mahr, „Die öffentliche Wiedergabe von Rundfunksendung im Hotelzimmer“, *Medien und Recht*, 2006, p. 372 ir paskesni, p. 376, kur nurodyta, kad svarbi ne paskelbimo vieta, panaudojimo veiksmas. Privatus vietos pobūdis konkrečiu atveju priklauso nuo techninių atsitiktinumų.

41 — Tokios nuomonės laikomasi ir kalbant apie susijusias sąvokų poras tarptautinėje teisėje; žr. S. Ricketson, J. Ginsburg, *International Copyright and Neighbouring Rights*, I t., 2-asis leidimas, Oksfordas, 2006, 12.02 punktas dėl Berno konvencijos.

42 — Minėtas 4 išnašoje, 50–54 punktai.

43 — Žr. šios išvados 78 ir paskesnius punktus.

156. Taigi konstatuotina, jog Direktyvos 2006/115 10 straipsnio 1 dalies a punktą reikia aiškinti taip, kad tokiu atveju, kai viešbučio valdytojas viešai paskelbia fonogramas, pagal šią nuostatą negalima atleisti jo nuo pareigos mokėti teisingą atlyginimą, nes tokiu atveju viešbučio valdytojo naudojimas nėra asmeninis.

IX – Dėl ketvirtojo prejudicinio klausimo

157. Užduodamas ketvirtąjį prejudicinį klausimą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nori sužinoti, ar viešbučio valdytojas, kliento kambaryje suteikiantis galimybę naudotis aparatais (kitokiais nei televizorius ar radijas) ir fonogramomis fizine ar skaitmenine laikmena, kurios gali būti leidžiamos ar išgirstos per tokį aparatą, yra „naudotojas“, atliekantis fonogramų „viešą paskelbimą“, kaip jis suprantamas pagal Direktyvos 2006/115/EB 8 straipsnio 2 dalį.

A – *Esminiai bylos šalių argumentai*

158. *Ieškovės pagrindinėje byloje* nuomone, į šį klausimą reikėtų atsakyti teigiamai. Iš Teisingumo Teismo praktikos matyti, kad viešbučio valdytojas tokiu atveju atlieka viešą paskelbimą viešbučio klientams, kurie priešingu atveju neturėtų prieigos prie šių fonogramų. Šiuo atveju kalbama ne vien apie fizinių priemonių teikimą viešam paskelbimui, kuris pagal Direktyvos 2001/29 27 konstatuojamąją dalį savaime nereiškia viešo paskelbimo.

159. *Airijos ir Graikijos vyriausybių* bei *Komisijos* nuomone, į šį klausimą reikėtų atsakyti neigiamai. Graikijos vyriausybė nurodo savo argumentus, išsakytus dėl pirmojo prejudicinio klausimo. Airijos vyriausybė ir Komisija mano, kad nėra viešo paskelbimo, kai viešbučio valdytojas suteikia viešbučio klientui naudotis grotuvus ir fonogramas, ir viešbučio valdytojas tokiu atveju nėra naudotojas, pagal Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalį turintis mokėti teisingą atlyginimą.

B – *Teisinis vertinimas*

160. Pateikdamas ketvirtąjį prejudicinį klausimą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nori sužinoti, ar viešbučio valdytojas, kuris klientams viešbučio kambariuose suteikia galimybę naudotis garso atkūrimo aparatūra ir fonogramomis fizine ar skaitmenine laikmena, privalo mokėti teisingą atlyginimą pagal Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalį. Prašyme priimti prejudicinį sprendimą šis teismas konstatavo, kad byla nėra susijusi su interaktyviomis ar užsakomosiomis (*on demand*) transliacijomis. Šiuo atžvilgiu taip pat svarbu, ar viešbučio valdytojas šiuo atveju fonogramas naudojo viešam paskelbimui. Toliau aptarsiu paskelbimo sąvoką (1), paskui – paskelbimo viešumo sąvoką (2).

1. Dėl paskelbimo sąvokos

161. Kaip jau minėjau [44], paskelbimas pagal Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalį yra tada, kai fonogramoje užfiksuoti garsai arba jų išraiška tiesiogiai ar netiesiogiai viešai perduodami, išskyrus transliaciją; tai apima ir fonogramoje įrašytų garsų padarymą girdimų. Taigi tai nepriklauso nuo to, kad fonogramoje užfiksuoti garsai padaromi girdimi [45].

162. Manau, kad nagrinėjamu atveju, kai viešbučio valdytojas viešbučio klientams suteikia galimybę naudotis garso atkūrimo aparatūra ir fonogramomis, tenkinamos paskelbimo, kaip jis suprantamas pagal Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalį, sąlygos.

44 — Žr. šios išvados 85–89 punktus.

45 — Žr. šios išvados 89 punktą.

163. Komisija šiuo klausimu teigia, kad Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalyje esančios viešo paskelbimo sąvokos iš esmės negalima aiškinti plačiau nei paskelbimo sąvokos, esančios Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalyje. Reikia atkreipti dėmesį, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas autorių teisėms norėjo numatyti aukštesnį apsaugos lygį negu gretutinėms fonogramų gamintojų ir atlikėjų teisėms, todėl platesnių teisių suteikimas fonogramų gamintojams ir atlikėjams pagal Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalį negu suteikiamos autoriams pagal Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalį, prieštarautų sistemai. Taigi reikia atsižvelgti į Direktyvos 2001/29 23 ir 27 konstatuojamąsias dalis.

164. Vis dėlto Direktyvos 2001/29 27 konstatuojamoji dalis neprieštarauja paskelbimo prielaidai nagrinėjamu atveju. Šią konstatuojamąją dalį reikia suprasti taip, kad asmenys, suteikiantys naudotis garso atkūrimo aparatūrą, bet nekontroliuojantys prieigos prie autorių teisėmis saugomų kūrinių, dar neatlieka viešo paskelbimo. Pavyzdžiui, taip yra tokiu atveju, kai parduodama ar nuomojama televizijos ar radijo aparatūra arba kai interneto paslaugų teikėjas tik leidžia naudotis interneto prieiga. Tačiau nagrinėjamu atveju viešbučio valdytojas neapsiriboja vien garso atkūrimo aparatūros suteikimu. Jis veikiau tikslingai leidžia viešbučio klientui naudoti fonogramas ir taip netiesiogiai suteikia viešbučio klientams prieigą prie jose užfiksuotų garsų.

165. Taigi konstatuotina, kad viešbučio valdytojas, kuris savo klientams teikia naudotis ne tik garso atkūrimo aparatūrą, bet ir fonogramas, padaro prieinamus ir girdimus fonogramose esančius autorių teisėmis saugomus kūrinius, taigi tai yra viešas paskelbimas ir pagal Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalį, ir pagal Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalį.

2. Dėl viešumo sąvokos

166. Kaip jau minėta[46], viešumo sąvoką Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalyje ir Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalyje iš principo reikia aiškinti vienodai, taigi galima taikyti Sprendime *SGAE prieš Rafael Hoteles* Teisingumo Teismo įtvirtintus kriterijus.

167. Perleidžiant garso atkūrimo aparatūrą ir fonogramas fizine ar skaitmenine laikmena, fonogramos viešai paskelbiamos naujai visuomenei, o tai dėl dažnos viešbučio klientų kaitos lemia kumuliacines pasekmes ir reikšmingą šių fonogramų padarymą prieinamų.

168. Faktinės aplinkybės taip pat panašios į tas, kuriomis remiantis buvo priimtas minėtas sprendimas, nes viešbučio valdytojas, kuris suteikia klientams prieigą prie saugomų kūrinių žinodamas tokio elgesio pasekmes, siekia platesnės auditorijos. Be to, šiuo atveju prieigos prie kūrinių suteikimas taip pat yra papildoma paslauga, kuri teikiama siekiant konkrečios naudos ir kuri gali daryti įtakos kambario kainai.

169. Direktyvos 2001/29 23 konstatuojamąja dalimi taip pat negalima remtis kaip argumentu, paneigiančiu viešo paskelbimo pagal Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalį prielaidą.

170. Pirma, šioje konstatuojamojoje dalyje tik tvirtinama, kad Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalyje esanti viešo paskelbimo sąvoka neturi apimti kūrinio tiesioginio demonstravimo ar atlikimo[47]. Šiuo atveju nėra kūrinio tiesioginio demonstravimo ar atlikimo.

171. Antra, šios idėjos vis tiek negalima taikyti fonogramos paskelbimui, kaip jis suprantamas pagal Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalį. Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalyje esančią paskelbimo sąvoką reikia aiškinti atsižvelgiant į specifinį šios nuostatos kontekstą, t. y. į WPPT sutarties 15 straipsnį kartu su šios sutarties 2 straipsnio g punktu. Pagal šias nuostatas

46 — Žr. šios išvados 94–110 punktus.

47 — Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui pagal EB sutarties 251 straipsnio 2 dalies antrą pastraipą dėl Tarybos bendrosios pozicijos dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl autorių teisių ir gretutinių teisių informacinėje visuomenėje tam tikrų aspektų suderinimo, SEK (2000) 1734 galutinis.

fonogramų viešas paskelbimas yra tada, kai jose įrašyti garsai padaromi viešai girdimi. Šiuo apibrėžimu WPPT sutarties šalys norėjo įtvirtinti, kad pagal WPPT sutarties 15 straipsnį viešas paskelbimas yra ir tada, kai fonograma skelbiama visuomenei, esančiai fonogramos skelbimo vietoje [48].

172. Išsamesnius paaiškinimus dėl Direktyvos 2001/29 23 konstatuojamosios dalies reikšmės Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalyje esančiai viešo paskelbimo sąvokai galite rasti mano išvados byloje *SCF*, C-135/10, 90–109 ir 114–125 punktuose.

173. Taigi nagrinėjamu atveju paskelbimas irgi yra viešas.

3. Dėl naudotojo sąvokos

174. Kaip jau minėta [49], kiekvienas, kuris fonogramą paskelbia viešai, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalį, laikomas naudotoju pagal šią nuostatą.

4. Išvada

175. Darytina išvada, kad viešbučio valdytojas, kuris klientams viešbučio kambariuose suteikia galimybę naudotis garso atkūrimo aparatūra ir fonogramomis fizine ar skaitmenine laikmena, naudoja šias fonogramas viešam paskelbimui, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalį, ir todėl privalo už tai mokėti teisingą atlyginimą pagal Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalį.

X – Dėl penktojo prejudicinio klausimo

176. Užduodamas penktąjį prejudicinį klausimą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nori sužinoti, ar, teigiamai atsakius į ketvirtąjį prejudicinį klausimą, pagal Direktyvos 2006/115/EB 10 straipsnį valstybės narės gali atleisti viešbučių valdytojus nuo pareigos mokėti „vieną teisingą atlyginimą“ dėl to, kad naudojimas yra asmeninis, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2006/115 10 straipsnio 1 dalies a punktą.

A – *Esminiai bylos šalių argumentai*

177. *Ieškovė pagrindinėje byloje* mano, kad į šį klausimą reikia atsakyti neigiamai dėl tų pačių priežasčių, kurios minėtos nagrinėjant trečiąjį prejudicinį klausimą. *Airijos ir Graikijos vyriausybių* nuomone, į šį klausimą reikia atsakyti teigiamai. Airijos vyriausybė teigia, kad nagrinėjamu atveju naudojimas yra asmeninis. Graikijos vyriausybė nurodo argumentus, pateiktus nagrinėjant trečiąjį prejudicinį klausimą. Komisijos manymu, remiantis atsakymu į ketvirtąjį prejudicinį klausimą, paskutinio klausimo nagrinėti nebūtina.

B – *Teisinis vertinimas*

178. Į penktąjį prejudicinį klausimą reikia atsakyti neigiamai. Kaip matyti iš motyvų, pateiktų nagrinėjant trečiąjį prejudicinį klausimą, tokiu atveju, kai naudojimas vykdomas viešai paskelbiant, Direktyvos 2006/115 10 straipsnio 1 dalies a punkte numatytas apribojimas asmeninio naudojimo atveju netaikomas.

48 — S. Lewinsky, *International Copyright and Policy*, Oxford University Press, 2008, p. 481.

49 — Žr. šios išvados 114–117 punktus.

XI – Išvada

179. Remdamasi išdėstytais argumentais, siūlau Teisingumo Teismui į prejudicinius klausimus atsakyti taip:

1. 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/115/EB dėl nuomos ir panaudos teisių bei tam tikrų teisių, gretutinių autorių teisėms, intelektinės nuosavybės srityje (kodifikuota redakcija) ir 1992 m. lapkričio 19 d. Tarybos direktyvos 92/100/EEB dėl nuomos ir panaudos teisių bei tam tikrų teisių, gretutinių autorių teisėms, intelektinės nuosavybės srityje 8 straipsnio 2 dalis turi būti aiškinama taip, kad viešbučio arba svečių namų valdytojas, kuris kambariuose pastato televizorius ir (arba) radijo imtuvus ir į juos perduoda signalą, transliacijose naudojamas fonogramas naudoja netiesioginiam viešam paskelbimui.

2. Tokiu atveju valstybės narės, perkeldamos Direktyvą 2006/115 ir Direktyvą 92/100, privalo numatyti teisę gauti teisingą atlyginimą iš viešbučio ar svečių namų valdytojo ir tada, kai radijo ir televizijos transliuotojai jau sumokėjo teisingą atlyginimą už fonogramų naudojimą savo transliacijose.

3. Direktyvos 2006/115 ir Direktyvos 92/100 8 straipsnio 2 dalis turi būti aiškinama taip, kad viešbučio valdytojas, kuris kliento kambaryje suteikia galimybę naudotis fonogramų atkūrimo aparatu (kitokiu nei televizorius ar radijas) ir fonogramomis fizine ar skaitmenine laikmena, kurios gali būti leidžiamos ar išgirstos per tokį aparatą, šias fonogramas naudoja viešam paskelbimui.

4. Direktyvos 2006/115 ir Direktyvos 92/100 10 straipsnio 1 dalies a punktas turi būti aiškinamas taip, kad viešbučio ar svečių namų valdytojas, naudojantis fonogramas viešam paskelbimui, jas naudoja ne asmeniškai, ir Direktyvos 2006/115 8 straipsnio 2 dalyje numatytos teisės gauti teisingą atlyginimą išimtis negalima ir tada, kai svečio atliekamas naudojimas yra asmeninio pobūdžio.